

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32.—, polletno
din 16.—, četrtletno din 9.—, ino-
zemstvo din 64.—
Pošno-čekovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000.—, pol strani din 1000.—,
četrt strani din 500.—, 1/8 strani
din 250.—, 1/16 strani din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda din 1.—

Zgradimo samoupravo!

Tomaž Masaryk, ustanovitelj in prvi predsednik čehoslovaške države, ki je umrl sredi septembra letošnjega leta, je bil demokrat po nauku in po dejanjih. Zanj je demokracija najboljša oblika vlade in uprave. Demokracija je vlada ljudstva, ki se mora uveljaviti ne samo v obliki vladavine, marveč tudi v upravi. Demokracija ni samo to, kar je napisano v ustavi, marveč je življenjski nazor, ki temelji na zaupanju v ljudi, v človeštvo in človečanstvo. Demokracija je razgovor med enakimi, je premišljevanje svobodnih državljanov pred vso javnostjo.

Ni torej demokracije brez samouprave. Ljudstvo, ki je samo upravljano, ne vlada samo sebe, marveč je vladano. Pojem demokracije (ljudovlade) zahteva samoupravo, to je upravo javnih zadev po državljanih, odnosno po organizacijah v svojem imenu in pod svojo odgovornostjo, toda pod vrhovno kontrolo države. Nositeljice samouprave so predvsem občine, okraji, pokrajine, dežele. Njihovi prebivalci upravljajo svoje zadeve sami in tako sodelujejo k blaginji države.

To zahteva ideja demokracije. Naša država je bila od svojega početka demokratična država. Ta oblika vladavine je najbolj primerna slovanski naravi in slovanskemu pojmovanju o državi. Najsijajnejši tolmač tega pojmovanja, vzeteza iz globine slovanskega modrovanja in čustvovanja, je umrl predsednik čehoslovaške države, Tomaž Masaryk, in njegov naslednik dr. Beneš. Kar se tiče naše jugoslovanske države, se je vlada dr. Stojadinoviča-Korošca-Spaha vrnila k demokratičnemu pojmovanju vlade in uprave.

Demokracija, demokratične svoboščine in pravice je geslo, ki ga je sedanja vlada ob svojem nastopu proglasila, ki se ga vedno drži in ki ga je tudi izvajala ter ga izvaja. Razmere, katere je vlada našla ob svojem nastopu v državi in katere se ponekod niso bistveno spremenile, dovoljujejo samo postopno izvrševanje načela o demokraciji. Dejstva pa dokazujejo, da sedanja vlada vrača v od dne do dne rastoči meri državljanom demokratične pravice, ki jih je konfiscirala diktatura.

Ljudstvo pa pričakuje likvidacijo diktature tudi v pravcu samouprave. JNS diktatura je napravila konec vsaki samoupravi v naši državi. Občine brez prave samouprave, okraji in pokrajine brez vsake samouprave: to je rezultat preosnove državne uprave, ki jo je izvršila diktatura in njena glavna nositeljica: slavna JNS. Vidovdanska ustava je kot zagrizeno centralistična samoupravno idejo samo trpela, ni pa bila naklonjena njeni polnosti, še manj pa njenemu izvrševanju. Pribečević

in Davidovič, voditelja Samostojne demokratske stranke, odnosno Demokratske stranke, in njuni oprode v Sloveniji, imajo »vekovito« zaslugo, da se je v naši državi uzakonil in izživel centralizem ne samo v zakonodavnem, marveč tudi v upravnem oziru ter je bila pogažena ideja resnične samouprave.

Diktatorski režim, ki je sledil 6. januarju 1929, je dal našim JNSarjem, še manj slavnim potomcem neslavne demokratske (samostojno-demokratske) stranke, ugodno priliko, da so demontirali v Sloveniji vsako še količkaj samoupravno ustanovo in korporacijo (telo). Kar je bilo le senca samouprave, je moralo izginiti. V občinah so se odstavljali župani ter se je pristojnost občinskih zastopov zmanjšala skoro do ničle. Nekdanji okrajni zastopi so se pretvorili v cestne odbore, ki so tvorbe brez pravic in se sami sprašujejo: Kaj pa je nas treba bilo? Vprav ti odbori so dejanski dokaz za JNSarsko pojmovanje o samoupravi. Banski sveti, tudi JNSarska tvorba, pa so po svoji pristojnosti zborovanja, ki dajejo nasvete ter sprejemajo resolucije, ki se objavljajo v časnikih.

Čas je, da se JNSarska likvidacija samouprave — likvidira! Demokratična ideja, ki je vodilna ideja sedanje vlade, naj

se uveljavi in izvrši v notranji upravi. Vpostavi naj se samouprava v občinah, okrajih in banovinah! Ljudstvo naj po svojih pravih zastopnikih urejuje svoje krajne, okrajne in pokrajinske zadeve ter vodi kontrolo nad uporabo svojih dajatev in doklad. Čim prej se stori konec birokratičnemu (uradniško-vladstvenemu) ustrojstvu teh korporacij, ki bi morale biti samoupravne, tem boljše za občine, okraje in banovine in tudi za državo. Naj se da ljudstvu prilika, da si samo brez birokratičnega jerobstva ustvarja svojo srečo.

V naši državi ima vpostavitev resnične samouprave še poseben pomen, ker vodi do rešitve slovenskega in hrvatskega vprašanja. Pretirani centralizem je ti vprašanji ustvaril, rešiti pa ju more samo avtonomija ali — če se ta beseda lažje sliši — prava in učinkovita samouprava. Centralistična državna ureditev ni mogla zadovoljiti ne Hrvatov ne Slovencev, ker onemogočuje izvrševanje in udejstvovanje načela enakovrednosti in enakopravnosti. Ako bi se bilo takoj izpočetka sprejelo in izvrševalo pravo, vsebine in življenja polno načelo samouprave ljudstva, bi najbrž ne bilo vzniklo ne hrvatsko ne slovensko vprašanje. Pot, ki vodi k likvidaciji teh vprašanj, se imenuje: resnična, prava, učinkovita samouprava. Zgradimo jo predvsem Sloveniji! Odlašanje pomenja usodno zamudo.

V NAŠI DRŽAVI

Naš predsednik vlade in zunanji minister v Parizu in v Londonu

Dr. Milan Stojadinovič v Parizu

Predsednik naše vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinovič je potoval skozi Milan v Pariz. Našega šefa vlade so pozdravili italijanski dostojanstveniki v Benetkah in v Milanu. V Pariz je dospel dne 12. oktobra zjutraj in ga je sprejel na kolodvoru francoski zunanji minister Delbos z višjimi uradniki zunanjega ministrstva ter poslaniki držav Male zveze. Po sprejemu se je odpeljal ministrski predsednik v prostore zanj in njegovo spremstvo določenega hotela. Nato se je vpisal v knjigo za sprejem pri predsedniku republike in je položil venec na grob Neznane mu vojaku ter venec pred spomenik kralju Petru I. in Aleksandru I. Najvaž-

nejši dogodek 12. oktobra je bil podpis podaljšanja prijateljske pogodbe s Francijo. Pogodba je podaljšana do 1. decembra 1942 in je bila tokrat podpisana od Stojadinoviča in Delbosa v prisotnosti ostalih zastopnikov Jugoslavije ter Francije. Našemu predsedniku vlade je priredil francoski zunanji minister Delbos slavnostno kosilo, podpredsednik vlade Leon Blum pa večerjo, katere se je udeležil tudi predsednik francoske vlade Chauvins.

Dne 13. oktobra je imel dr. Stojadinovič daljši razgovor s predsednikom francoske vlade. Opoldne je bil gost na kosilu pri predsedniku republike Albertu Lebrunu in popoldne je imel sestanek z zunanjim ministrom Delbosom, s katerim se je pogovarjal o raznih srednje-evropskih vprašanjih.

Omenjenega 13. oktobra zvečer se je odpeljal predsednik dr. Stojadinovič s svojim spremstvom s pariške severne postaje v London.

Predsednik naše vlade v Londonu

Dr. Stojadinovič se je pripeljal 14. oktobra v London, kjer ga je sprejelo na kolodvoru osebje jugoslovanskega poslanstva. Tekom predpoldneva je obiskal angleškega zunanjega ministra Edena in druge člane vlade. Popoldne omenjenega

Slovenska katoliška obitelj kupuje in rabi pošne dopisnice Sv. Cirila in Metoda. Na vsaki pošti samo en dinar.

Krasno ilustrirane poštne dopisnice Sv. Cirila in Metoda so najcenejše dopisovanje za vsakogar. Na vsaki pošti samo en dinar

ine ga je sprejel angleški ministrski prednik Chamberlain. Prvič je bil šef naše vlade slavnostno pogoščen 14. oktobra z obedom v našem poslaništvu v Londonu. Kosila se je udeležil tudi angleški zunanji minister. Slovesno večerjo mu je priredila angleška vlada in 15. oktobra je bil na obedu pri kralju Juriju VI.

Tekom dvodnevne bivanja v Londonu je stopil dr. Stojadinovič v stik z angleškimi državniki, s katerimi se je razgovarjal o mednarodnem položaju. Pri tej priložnosti je nanese pogovor tudi na še tesnejše trgovske odnose med našo državo in Anglijo.

Dr. Stojadinovič zopet doma

Naš predsednik vlade se je po opravljenih poslih v Londonu vrnil v Belgrad preko Pariza. Iz Pariza se je odpeljal s spremstvom 16. oktobra zvečer nazaj v Belgrad. Na obmejni postaji na Rakeku ga je pozdravil ban dr. Natlačen z zastopniki vojaških ter civilnih obmejnih oblasti, ter številni politični prijatelji, kateri so ministrskemu predsedniku častitali k njegovim uspehom v Parizu in Londonu. Na ljubljanskem kolodvoru je bil prirejen g. predsedniku prisrčen sprejem. Dr. Stojadinovič je stopil iz svojega vagona in se je med navdušenim nazdravljanjem pogovarjal s posamezniki do odhoda vlaka, kateri ga je odpeljal nazaj v Belgrad.

*

O sporazumu med Hrvati in Združeno opozicijo je minister dr. Krek na shodu v Kamniku 17. oktobra to-le izjavil: Sporazum se ne nanaša na to, kar je glavna zahteva radičevskih mas na Hrvatskem, na notranjo ureditev države, marveč sta se oba dela (hrvatski in srbski) o tem sporazumela, da se bosta pozneje sporazumevala. Srbske opozicionalne stranke, ki so sklenile z Mačkom sporazum, ne predstavljajo srbskega naroda, ker nimajo v njem večine, kar so zgovorno pokazale zadnje občinske volitve. To dejstvo spravlja ob veljavo same temelje sporazuma. Gospodje od opozicije so tudi pozabili, da se sedanja ustava ne sme spremeniti, dokler ne postane naš mladi kralj polnoleten, to se pravi, dokler ne dobi vse vladarske pravice v svoje roke in z narodom svobodno vlada po ustavnih in narodnih zakonih. Tako dolgo se ustava ne bo spremenila. To je tako gotovo kot Amen v Očenašu.

V DRUGIH DRŽAVAH

Nemčija zajamčila Belgiji nedotakljivost. V Berlinu v zunanjem nemškem ministrstvu sta bili 13. oktobra dopoldne izmenjani med nemškim zunanjim ministrom ter belgijskim poslanikom noti (zagotovili), s katerima je zajamčena Belgiji od strani Nemčije nedotakljivost. Po zgledu Francije in Anglije se je sedaj obvezala tudi Nemčija, da bo čuvala nedotakljivost belgijskih meja. Izvzet bi bil primer, ako bi sodelovala Belgija v oboroženem sporu, v katerega bi bila zapletena Nemčija, in sicer z vojaškim sodelovanjem proti Nemčiji. Nemčija bi dobila tudi povsem proste roke napram Belgiji, če bi Belgija na podlagi obvez iz pogodbe Društva narodov dovolila kaki državi, da si

ustvari na belgijskih tleh vojaško oporišče in področje za prevoz. Belgijska vlada je sprejela z velikim zadovoljstvom na znanje izjavo o nedotakljivosti od strani Nemčije in je izrekla nemški vladi svojo največjo zahvalo za to.

Pripravljenost Italije za vsak slučaj. Po zanesljivih vesteh se je zvedelo, da je fašistična milica mobilizirala okrog 50.000 črnih srajc kot prostovoljce za Abesinijo in za pripravljenost v času »nepredvidenih dogodkov«. Del črnih srajc bo odposlan v Libijo (italijanska kolonija v bolj severni Afriki), del pa v Abesinijo. Ostanek pa bo ostal v vojašnicah in čakal v pripravljenosti na povelje. Vkrčavanje za odhod v Libijo in Abesinijo se vrši z vso naglico.

Končni izid kantonalnih volitev na Francoskem. Zadnjič smo že poročali, da so se vršile v Franciji 10. oktobra tako zvane kantonalne volitve, pri katerih je nastopilo 11 strank. Iz volitev je izšla kot najmočnejša socialistična stranka z 1.557.088 glasovi (21,32%), na drugem mestu je radikalno-socialistična stranka z 1.508.793 glasovi (20,7%), sledi republikanska zveza z 1.193.125 glasovi (15,43%), komunistična stranka 1.088.552 glasov (14%). Ostale stranke so dobile manj ko 760.000 glasov in 9,8 do 0,02%.

Obsedno stanje v Palestini. Arabci v Palestini ne mirujejo. Angleži so polovili bolj pomembne voditelje arabskih plemen in so jih odpeljali na nek otok v Tihem oceanu. Ta angleški korak je Arabce še bolj razburkal in so pričeli z očitnim uporom. V Galileji so uničili brzojavne in telefonske naprave, v nekaterih judovskih kolonijah v severni Palestini so podtaknili ogenj, razstrelili so cev, po kateri priteka v angleške tanke iz Iraka sirovo olje in so ga zagžali. Pri Betlehemu je došlo do cele bitke med angleškimi redarji in neko arabsko skupino. Pri tako resnih nemirih je Anglija Sveto deželo zaprla od vseh strani ter proglasila obsedno stanje.

Novejše iz španske državljanske vojne.

Izza kulis pomorskega nadzorstva

Nadzorstvo nad Sredozemskim morjem vršita z vsemi mogočimi pomorskimi edinicami Anglija in Francija. Dasi je bila Italija ponovno pozvana, naj sodeluje pri kontroli, se je dosedaj tem povabilom in razgovorom treh (Angleške, Francije in Italije) v Parizu znala spretno umikati z izgovorom, da spadajo vse zadeve, katere se nanašajo na špansko državljansko vojno, pred znani londonski odbor za nevmešavanje. Radi izmikanj Italije je Francija že grozila, da bo otvorila meje napram Španiji na suhem v pogorju Pirenejev in da bo Angleška dovolila Španiji dovoz po morju in bo zasedla od španskih Balearskih otokov otok Minorco. Ta španski otok bi se naj preuredil v skupno angleško-francosko oporišče. Iz vseh angleških in francoskih groženj ni bilo nič. Angleška in francoska vlada sta pristali na to, da se še ne otvori meja na Pirenejih. Obe vladi pa zahtevata umik tujih prostovoljcev iz Španije v določenem kratkem roku in pristaneta na to, da se ukvarja s tem vprašanjem londonski odbor za nevmešavanje, ki mora najkasneje v 14 dneh skleniti končno veljavne sklepe o tej zadevi.

Grozovitosti umikajočih se rdečkarjev

Na severnem španskem bojišču so zaposlene zmagovite Francove čete s čiščenjem hribovitega ozemlja od zadnjih preostankov združenih komunistov in anarhistov, ki se počasi umikajo proti morju, kjer še imajo pred pobegom z ladjami zadnje oporišče v obmorskem mestu Gijon. Sedaj so prodrli iz Santandra v svet poročila, kako zverinsko so se obnašali rdeči krvoloki ob priliki umika iz Cagasa. Po predhodni napovedi njihovega voditelja Bellarmina je združena rdeča druhal v Cagasu z dinamitom razstrelila vsa poslopja in je poklala na zverinski način vse politične nasprotnike. Postrelili so vse civiliste, ki so se ob bližanju nacionalistov uprli, da bi zbežali z rdečimi. Anarhisti so zapri več družin v največjo sobo nekega poslopja. Sobo so polili s petrolejem, jo zažgali in vrgli v njo več zabojev dinamita. Od daleč so opazovali eksplozijo in so streljali na vse one, kateri so v obupu skakali skozi okna. Ko so vkorakale predstraže Francove zmagovite armade v Cagas, so našle na ulicah vse polno trupel starčkov, žensk in otrok.

Izjalovljeno bombardiranje Saragoze

Sovjetsko-španske letalske enote so dne 12. oktobra trikrat bombardirale nacionalno mesto Saragoza. V Saragozi so se vršile velike slavnosti in to priliko so hoteli rdeči uporabiti, da bi pobili z bombami iz letal čim več ljudi tedaj, ko bodo ljudske množice zapuščale po slovesni službi božji škofovo cerkev ali katedralo. Prvi napad je izvršilo šest težkih bombarderjev v spremstvu 25 lovskih letal. Drugič je napadlo mesto 27 letal. Prišlo je celo do tretjega letalskega napada. Letala so vrgla več bomb, ki pa niso napravile večje škode in so morala zbežati z največjo naglico, ker so jih zasledovali nacionalistični letalci, ki so sestrelili 23 rdečih letal.

Splošen položaj v obeh taborih

Položaj na španskih bojiščih je sedaj pred nastopom zime tale:

Francovi nacionalisti vztrajno nadaljujejo svojo ofenzivo na severu v Asturiji, kjer so zapleteni v dnevne boje z okoljejnimi ostanki pred nedavnim premagane baskovske in asturske rdeče armade. General Franco je moral pustiti na tej severni in krajevno zelo težko dostopni fronti veliko večje število svojih vojakov, katere je nameraval že ob koncu septembra deloma poslati pred Madrid. Načrt o predzimski ofenzivi proti Madridu se je moral iz pravkar omenjenega razloga opustiti. Dokler ne padeta na severu zadnji rdeči postojanki Oviedo in Gijon, Franco ne bo mogel odločilno napasti Madrida.

Rdeči organizirajo v zadnjem času napade po raznih frontah. Radi teh prav za prav neznatnih ofenziv morajo ostati nacionalistične čete primerno porazdeljene na vsa bojišča. Na vseh španskih frontah je zastoj, izvzemši severno fronto. V tem odmoru se pripravljata oba tabora na pozimsko vojno in čakata na nova ojačenja iz tujine, kar se tiče svežih prostovoljskih čet ter raznega vojnega materijala.

KRAJEVNI ŠOLSKI ODBORI!

Imate pravico, da tudi v bodoče kupujete v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in Ptuj, kjer ste itak dobivali blago po najugodnejših cenah!

Japonsko-kitajska vojna.

Kako bi se radi Japonci izmotali iz neprilik pri Šangaju?

Za posest Šangaja se vršijo neprestano najsrđitejši boji z vsemi vrstami orožja na kopnem, iz zraka in iz topov japonskih vojnih ladij. Junaški kitajski branilci Šangaja so doslej odbili vse japonske še tako pogoste ter najbolj srđite napade. Japonska letala in topništvo sta porušila in tako rekoč zbrisala s površja večino šangajskih predmestij in precej večjih ter važnejših poslopij v Šangaju samem. Japonci so žrtvovali za neštete izjalovljene napade tisoče in tisoče vojaštva. Kljub tolikemu opustošenju in zgubam pa je japonski uspeh za končno zasedbo Šangaja doslej velika ničla. Japonci sami priznavajo, kako huda jim prede v bojih za Šangaj. Ker se ne morejo dokopati pri Šangaju do uspehov z orožjem, bi se radi s pomočjo spletka. Po vesteh, katere so japonski agenti raznesli po Ameriki, bi bila Japonska pripravljena, da umakne vojaštvo iz področja Šangaja. Pogoj za umik je premirje s Kitajsko. V tej zadevi bi naj posredovala ena izmed držav, ki je članica Zveze narodov. Japonska pa bi seveda obržala v svojih rokah in posesti pet na severnem Kitajskem zasedenih pokrajin. Šangaj bi celo čisto izpraznila, ako bi ji bilo priznано, da je bila ona izzvana na vojno od Kitajske!

Japonski letalci izzivajo pred Šangajem Angleže

Enkrat je že japonski letalec s kroglo iz strojnice obstrelil angleškega poslanika na vožnji iz Šangaja v Nanking. 12. oktobra so pa japonski letalci južno od Šangaja ponovno izzivali Angleže. Angleške diplomatske ali poslaniške oblasti so Japonce v naprej obvestile, da bodo trije avtomobili angleškega poslaništva v Nankingu krenili proti Šangaju z angleškim letalskim podporočnikom Merreyem ter s tremi drugimi angleškimi državljani. Ko so bili avtomobili že v bližini Šangaja, so dohiteli avto sovjetskega poslaništva, ki se je zaradi pokvarjenja v motorju ustavil. Podporočnik Merrey je zato tajnika ruskega poslaništva v Nankingu povabil, naj prisede v njegov voz. Avtomobili so že krenili dalje proti Šangaju, ko so se nad njimi nenadoma pojavila japonska letala, ki so se spustila nizko nad nje. Prvo letalo ni streljalo, drugi dve pa sta pričeli s strojnimi obstreljavami vozove. Angleži so se ustavili in podporočnik Merrey je skočil iz avtomobila, da bi Japonci po njegovi uniformi spoznali, da pripadajo avtomobili tuji sili. Na avtomobilih so plapolale tudi angleške zastave. K sreči človeških žrtev ni bilo, pač pa so bili vozovi nekoliko poškodovani. Radi opisanega ponovnega napada so Angleži ostro protestirali po svojem zastopniku v japonski prestolici v Tokiju. Japonski zunanji minister je v imenu japonske vlade obžaloval ta napad, a obenem objavil uradno poročilo, da na angleških avtomobilih ni bilo zastavic in so vozili Angleži po nedogovorjeni poti.

Japonska prodiranja na severu

Po poročilih s severne fronte se v kratkem pričakuje popolna zasedba pokrajine Šansi. Japonci naglo prodirajo vzdolž

železniške proge Peking—Hankov. Kitajci pripravljajo močne obrambne postojanke na severu pokrajine Honan, kjer zbirajo močne čete. Japonska kvantunska vojska, ki je na delu v Notranji Mongoliji, prodira sedaj iz treh smeri z vso naglico proti glavnemu mestu te dežele Sujuanu. Razdelila se je v tri kolone. Ena je prodrila od Kalgana vzdolž Velikega zidu in prodira sedaj od severa proti Sujuanu. Ta kolona je zavzela važno trgovsko središče Vukman. Druga kolona se bliža mongolskemu glavnemu mestu neposredno od zapa-

Žepne svetilke

izdeluje edino domača tvornica

IVAN PASPA I SINOVI

Zagreb, Koturaška 69

da, tretja pa prodira proti njemu iz pokrajine Šansi. Sujuan bo sigurno prav kmalu v japonskih rokah.

Iz nasprotnega tabora.

Piskerčke k ognju. JNS se na vse kriplice trudi, da bi primaknila svoje piskerčke k ognju. Najljubše bi ji kajpada bilo, ako bi se ji posrečilo, da bi ne svoje lončke, marveč svoje lonce — zahteve JNS so namreč velike in globoke — postavila k vladinemu ognju. Opozicija pomenja prazne lonce, postavljene na hladno. Od praznih loncev pa JNS ne more živeti. Gospodje, ki se gibljejo na višinah JNS, niso vajeni živeti življenje krščanskega samozatajevanja. Teško je tudi gotovim časnikom, ki so bili navajeni zobati iz vladinih jasel, živeti življenje odpovedi in stroge diete. Vsled tega se ne smemo čuditi, da dela JNS neprestano poskuse, kako bi se ji posrečilo, da bi prišla na vlado. Če bi ne dobila cele vlade, bi se zadovoljila tudi z delčkom. Pa se je tudi ta njen poskus nedavno povse izjalovil. JNS smola in nesreča je tem večja, ker ni samo Beograd, marveč tudi Zagreb odklonil JNS piskre. K zagrebškemu sporazumu, sklenjenemu med dr. Mačkom in zedinjeno opozicijo, JNS ni imela dostopa. Zato se JNSarji s strahom sprašujejo: Kam bomo primaknili svoje lonce? Ob praznih loncih nam preti smrt in pogin.

Druge hotel, pa je sebe zadel. To se je pripetilo sporazumaškemu voditelju g. Vaclavu Wilderju, ki je po pokolenju Čehoslovak, po svojem poklicu pa včasih hrvatski včasih jugoslovanski politik. Po zaključku sporazuma med Seljačko-demokratsko koalicijo (dr. Maček in Vaclav Wilder) in združeno opozicijo je g. Wil-

der dal o Slovencih to-le izjavo: »Vi Slovenci vodite sebično politiko in se potegujete samo za oblast.« Takemu očitku se moramo čuditi. Saj smo Slovenci v Jugoslaviji državni narod, ki mu pripada oblast. Nimamo preveč, marveč premalo oblasti! Če bi se nam Slovincem priznalo in dalo več oblasti, ki ne bilo več treba sklepati sporazumov o rešitvi hrvatskega vprašanja. Na šprogram bi bil temu vprašanju pomagal do pravilne in dejanske rešitve. Kakor marsikje drugod, je imel g. Wilder tudi pri tej izjavi smolo. Nas je hotel zadeti, pa je zadel svoje sporazumaše. Besedilo sklenjenega sporazuma namreč dokazuje, da mu je pravi in pristni namen ne rešitev hrvatskega vprašanja, marveč potegovanje za oblast. O bistvu in rešenju hrvatskega vprašanja ni namreč v sporazumu besedice, veliko besed pa je o tem, naj se da sporazumašem (hrvatsko-srbijanski opoziciji) vlada v roke.

JNS je imela sejo vodstva v Beogradu. Te seje, ki se je vršila 17. oktobra pod predsedstvom Pere Živkovića, se je tudi udeležila skupina JNS poslancev in senatorjev. O seji je bilo izdano poročilo, ki poudarja, da se je izvršni odbor JNS pečal s političnim položajem in z raznimi vprašanji. Ali se je pečal tudi s sporazumom med dr. Mačkom in srbsko opozicijo in kako o njem sodi, tega noče zaupati javnosti. Se pač ravna po načelu, da je dobro imeti dve železi v ognju.

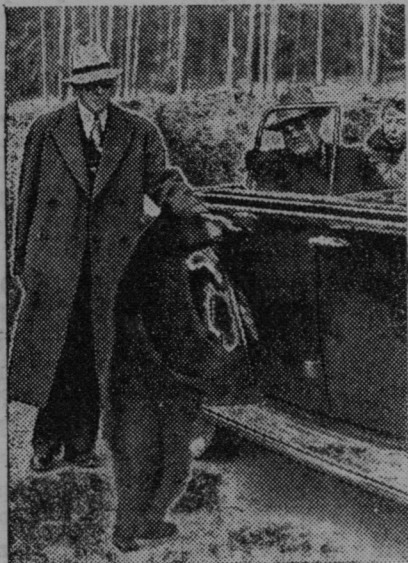
Duhovnike iz šol. Nemški narodni socializem ne neha poudarjati, da mu je ena glavnih nalog boj zoper boljšeizem. Ako nemško-nacionalni mogotci smatrajo ta boj kot osvajalno akcijo na ruskem državnem ozemlju, čigar deli naj bi postali žrtev vsenemske osvajalnosti, jim je verjeti, da imajo take cilje. Če pa se misli na boj, ki bi naj se bojeval in izbojeval na socialnem in kulturnem polju, je treba ugotoviti, da nemški narodni socializem tega boja pravilno ne vodi. Boljšeizem stoji in pade s svojim programom. Kdor hoče boljšeizem premagati, ga ne more s sličnim, marveč z nasprotnim programom. Proti programu boljševiške materialistič-

ne dušo zanikujoče morale je treba postaviti krščansko moralo. Proti boljševiški brezbožnosti je treba uveljaviti program krščanske obnove. Nemški narodni socializem pa dela bistveno isto, kar deli boljšeizem: širi germansko (nemško) poganstvo, ki je po svojem pravem bistvu brezboštvo. Ker mu je na tej »obnovitveni« poti nasprotna krščanska, osobito katoliška vera in cerkev, jo pritiska in proganja, da bi ne samo omejil, marveč povse onemogočil njeno delovanje in vplivanje na ljudstvo, zlasti na mladino. Katoliško duhovščino je že izgnal iz vseh mladinskih organizacij. Sedaj jo je tudi že začel izganjati iz šol. To razkristjanjenje šol hoče izvesti po posameznih pokrajinah. Prvo je prišlo na vrsto Porenje, kjer so katoliškim duhovnikom prepovedali poučevanje veronauka v šolah. Sledila je berlinska katoliška škofija, kakor to dokazuje najnovejše pastirsko pismo berlinskega škofa. Sledile bodo druge pokrajine. Z razkristjanjenjem šol in vse mladinske vzgoje pa se ne pobija boljšeizem. marveč se mu pot pripravlja, odnos-

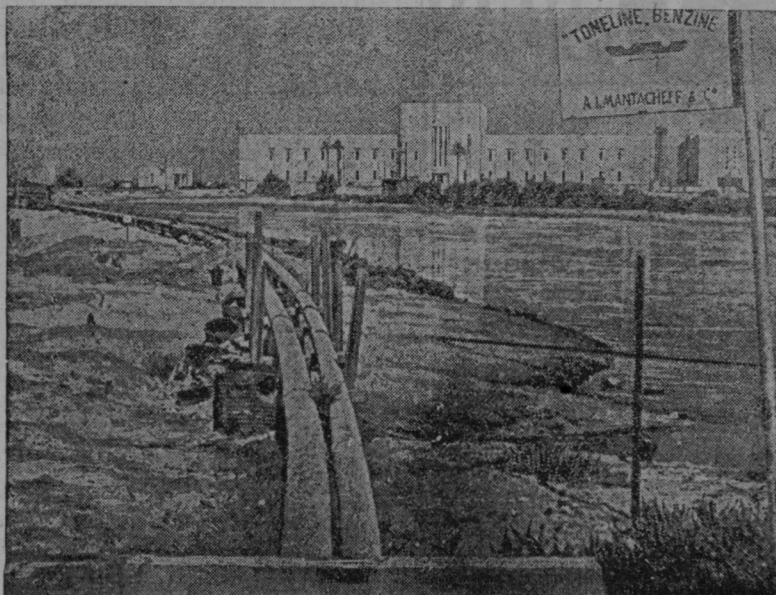
Vsaka slovenska hiša dopisuje na dopisnicah Sv. Cirila in Metoda. — Na vsaki pošti samo en dinar

no se boljševizem oživlja, ohranjuje in utrjuje.

Za kaj gre v Španiji? Španski škofje so izdali pastirsko pismo, ki pojasnjuje prave razloge, iz katerih je vznikla državljanska vojna. Pismo je vzbudilo silno zanimanje po vesoljnem svetu, ker govori iz njega beseda najbolj pristojnih in nepristranskih činiteljev. Z raznih strani so prišli španskim škofom priznalni in zahvalni odgovori. Pariški nadškof kardinal Verdier je poslal toledskemu nadškofu kardinalu Goma Y. Thomasu pismo, v katerem poudarja veliko uslugo, ki jo skazujejo španski škofje vsem narodom s tem, da v luči dogodkov prikazujejo, kam vodi dejansko brezboštvo, propad npravnosti, slabljenje ugleda oblasti in ljubimkanje vlad s temi nauki. To vodi v propad in smrt. Je to izredno koristen nauk, ki ga dajejo drugim. Popolnoma jasno je, da je silna borba, ki danes napaja s krvjo zemljo katoliške Španije, v resnici borba med krščansko kulturo in sovjetskim brezboštvom. Bodoča Španija bo venčana s slavo mučencev in mnogih junakov ter bo lepša, kakor je bila kdajkoli v zgodovini. Toledskemu kardinalu je tudi prišlo pismo iz Anglije, pisano od westminsterskega nadškofa Hinsleyja. »Od vsega početka,«

Pri avtovožnji skozi Yellowstone narodni park v Severni Ameriki je prišel pozdravit radovedni medved predsednika Združenih ameriških držav Roosevelta in njegovo soprogo.

Napeljava sirovega olja iz Iraka v osrednji Aziji v pristanišče Hajfa na obrežju Palestine. — Arabski uporniki so petrolejsko napeljavo razstrelili na treh mestih. Na sliki vidimo zaključek napeljave v Hajfi.

Gabriele D'Annunzio, italijanski pesnik in politik, je bil po smrti iznajditelja Marconija od Mussolinija imenovan za predsednika kraljevske italijanske akademije.

tako naglašala angleški katoliški nadškof, »nam je bilo jasno, da ne gre v Španiji le za kako državljansko vojno v priloge kake dinastije ali kakega režima, in še manj, kar se je varljivo poudarjalo, za demokracijo španskega naroda. Požar na španskem polotoku je bil podtaknjen od onih, ki hočejo ves svet zajeti v plamene revolucije, pri čemer je krščanska kultura obsojena na pogin. Ni samo katolicizem, ampak vera sploh je glavni cilj napadov brezbožnih sil, ki so Španijo izbrale za isto strateško točko, iz katere so hotele zažgati svetovno revolucijo v vsej civilizirani Evropi. Z bolečino, ki jo presega samo bol španskih katoličanov in njihovih škofov, smo morali gledati pohod laži, zavijanj in lažnivih razlag dejstev, ki se dogajajo v Španiji. Žal, da se je tudi angleški tisk le prerad dal vplivati dobro plačani boljševiški propagandi. Vaše besede so prinesle jasnost v temo negotovosti, ki je razprostrta nad vsem, kar se dogaja v Španiji. Vi ste doprinesli dokaz, da se protikrščanski duh na življenje in smrt bori proti Kristusovi veri in proti krščanski kulturi. S tem ste zlonamerno poročanje tajnih mednarodnih sil osvetlili kot lažnivo protikrščansko propagando. Upamo,« tako zaključuje angleški nadškof svoje pismo, »da bo Vaše pisanje odprlo

oči nekaterim pisateljem, ki so se v nekaterih katoliških objavah izkazali kot slepe nasproti svetim interesom, ki so sredi borbe v vaši domovini.«

Nesreče.

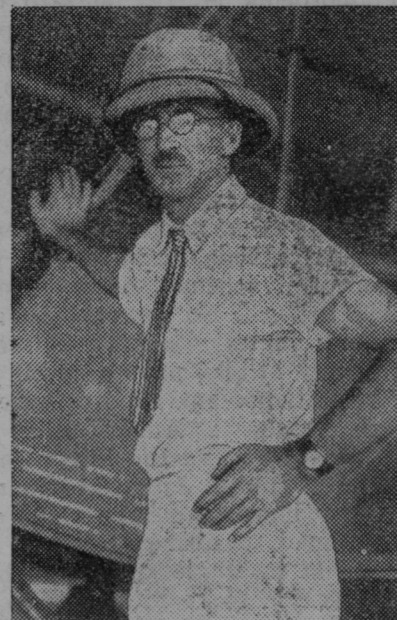
Huda avtomobilska nesreča. Iz Vrtnikovega mлина na Bregu pri Ptujju je odpeljal v tovornem avtomobilu moko 23 letni šofer Karel Perša. Z avtomobilom se je peljal tudi 22 letni gospodarjev sin Ivan Vertnik. Kakor hitro sta omenjena po Celju razvozila moko, sta se vračala proti večeru nazaj v Ptuj. V Poljčanah je zaneslo na ovinku radi spolzke ceste avto na stran in je treščil preko škarpe precej globoko. Šofer se je hudo poškodoval po vsem telesu, mladi Vertnik ima zlomljeno desno nogo in tudi avto je močno poškodovan. Ponesrečenca so oddali v ptujsko bolnišnico.

Nesreča pastirja. V Žitnicah v Slov. goricah je gnal na pašo živino 11 letni Fr. Ferk od Sv. Marjete ob Pesnici. Proti pastirju se je zagnal bik, ga treščil na tla in ga je z rogovi tako obdelal, da so fanta prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Z nalomljenim križem v bolnišnico. V Brezju pri Vitanju se je prevrnil naložen voz na 63 letnega posestnika Franca Bračič. Ponesrečenega so prepeljali v celjsko bolnišnico z notranjimi poškodbami in z nalomljenim križem. Bračič je umrl v bolnišnici radi poškodbe križa.

Usodepoln padec v obcestni jarek. V celjsko bolnišnico so oddali v popolni nezavesti 38 letnega dninarja Romana Ducman iz Cerovca pri Rogaški Slatini. Padel je v obcestni jarek in je priletel s tako silo z glavo ob kamen, da si je prebil lobanjo in si je pretresel možgane. Ducman je podlegel poškodbam v bolnišnici, ne da bi se bil zavedel.

Smrtna nesreča na lovu. Filip Vodopivec, upokojeni vlakovođa iz Ljubljane, se je podal 13. oktobra v okolico Grosuplja

Severnoavstralski »leteči« zdravnik dr. Clyde Fenton je med poletom k bolniku moral pristati z letalom v gozdu, kjer je prebil osem dni, preden so ga našli. Fenton se je preživljal v dneh nesreče s sirovim mesom od vola, katerega je zaklal z žepnim nožem.

na lov. Na odkazanem mestu ali »štantu« se mu je zataknila puška iz neznanega vzroka. Orožje se je sprožilo in ves naboj šiber je zadel Vodopivca v glavo. Smrtno-nevarno ranjenega so hoteli ljubljanski reševalci prepeljati v bolnišnico, pa je že med prevozom izdahnul.

Kolesar smrtno povozen od avtomobilista. Franc Polž, 23 letni delavec iz Domžal, se je peljal zvečer na kolesu proti domu. Ko je privozil do železniških zapornic proge proti Kamniku, je pridrvel za njim neznan avtomobilist in je tresčil z vso silo v Polževo kolo. Kolesar je vsled sunka odletel v loku in je obležal mrtev v mlaki krvi. Pri padcu si je strl prsni koš, razbil si je spodnjo čeljust in na levih sencih je dobil smrtnonevarno rano. Kako silovit je bil sunek, nam nekoliko predoči dejstvo, da so Polžu pri trčenju odleteli čevlji z nog in so jih našli na drugi strani ceste. Brezobzirni avtomobilist se ni zmešnil za žrtev in je oddivjal v noč.

Razne požarne nesreče. V Debru pri Laškem se je vnela pri posestniku škorjancu skladownica za drva. Sosedna poslopja so prav blizu in gre sosedom ter gasilcem zahvala, da se požarna nesreča ni razširila. — Na podstrešju hiše g. Pirnata v Laškem se je vnelo na nepojasnjen način seno. Gasilci so omejili ogenj na ostrešje omenjenega poslopja in znaša škoda 5000 dinarjev. — V Dragomlju je vpepelil v noči podtaknjen ogenj kozolec posestnika in krčmarja Grada. Gasilci in domači ljudje so preprečili, da kozolec ni povsem pogorel, ampak so rešili dva dela. V tem primeru je na delu ljubljanska policija, da bi izsledila požigalca. — Dne 8. oktobra zvečer je v Zg. Hočah pri Mariboru požigalčeva roka zažgala kup sena pred gospodarskim poslopjem posestnika Fr. Preglja. Domači so ogenj pravočasno opazili in ga pogasili. Še isto noč se je ponovil poskus požiga krog devete ure zvečer in so ga domači zopet udušili. Naslednjo noč je zažgal požigalec kup sena na podstrešju gospodarskega poslopja. Zgorelo je ostrešje, pribrezeli gasilci so rešili spodnje dele

poslopja. — V Vačah nad Litijo so doživele v teku četrta leta šest požarov. Prebivalstvo je v neprestanem strahu pred zlobno požigalčev roko, katere doslej kljub vestnemu prizadevanju orožništva in domačega prebivalstva niso mogli izslediti. — Nenadno je izbruhnil ogenj v vinski gorici na Pirovškem vrhu pri Cerkljah ob Krki. Zgorel je vinski hram posestniku Janezu Kozarju. V hramu je bilo 19 hl dolenskega vina, dve škropilnici in razni drugi predmeti. Škoda znaša 30.000 din. Pogorelec ni bil zavarovan. — V Zgornjih Jablanah pri Cirkovcah na Dravskem polju je zgorelo posestniku Jožefu Finguštu 70 jurjev vredno gospodarsko poslopje s krmo in z raznim orodjem. — V Šikolah, isto tako na Dravskem polju, je postalo žrtev požara gospodarsko poslopje posestnice Marije Beranič, katera je oškodovana za 12.000 din. — Na Strmcu pri Ljutomeru je uničil najbrž podtaknjen ogenj gospodarsko poslopje in stiskalnico viničarije Hinka Cimermana. Viničarijo so očuvali gasilci. — V Starošincih na Dravskem polju je zgorelo 20.000 din vredno gospodarsko poslopje posestniku Matvezu Mesarič. — V Dragoviču pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah se je pojavil ogenj v kleti posestnika Karla Brumen. Ogenj se je razširil tudi na druga poslopja in znaša škoda 12.000 din.

Razne novice.

Spomenik kralju Aleksandru. Na Rakeku so odkrili zadnjo nedeljo slovesno bronasti spomenik kralja Aleksandru I. z velikimi slovesnostmi.

Občni zbor Okrajne kmečke zveze se vrši, kakor je bilo že objavljeno, 24. oktobra ob 9. uri zjutraj. Ne bo se pa vršil v Zadrudni gospodarski banki, kakor je bilo prvotno objavljeno, temveč se bo vršil na **Vinarski šoli v Mariboru** ob isti uri, in sicer iz razloga, ker se v Zadrudni gospodarski banki vrši sadni sejem. Ponavljamo, da je za **odbornike Krajevnih kmečkih zvez udeležba obvezna**, vabijo se pa vsi kmetje, člani Krajevnih kmečkih zvez

TOLŠČA JE VAŠEMU SRCU NEVARNA!

Zato se Vam od vseh strani svetuje, da ukrenete nekaj, kar bi Vam dalo zopet vitkejšo linijo. Vsakomur pa ni mogoče, da bi si privoščil zdravljenje v Karlovih Varih, Kissingenu itd. Večina za to nima ne časa, ne denarja. Malenkostni strošek za Krušen sol, to posrečeno mešanico iz učinkovitih mineralnih vod, pa zmore vsakdo.

Zdravljenje s Krušen soljo se more izvajati brez vsake motnje v službi tudi doma, saj stane ena steklenica Krušen soli, zadoščajoča za tri mesece, samo 45 din, mala steklenica pa 27 din.

Krušen sol ureja prebavo in presnovo telesa ter preprečuje in onemogoča tvorbo škodljivih snovi, ki povzročajo telesno debelost in utegnejo biti vzrok raznim motnjam zdravja in obolenjem. Krušen sol se dobiva v lekarnah. Oglas reg. S. br. 29.613/35. 1275

kakor tudi vsi ostali kmetje in prijatelji kmečkega gibanja. Torej na svidenje dne 24. oktobra v Vinarski šoli na manifestaciji naše kmečke samozavesti in naših pravic. — Odbor.

Naplavljen utopljenec. Nad jezom v Fali je naplavila Drava truplo 55 letnega posestnika Petra Razborja iz Vurmata, katerega so pogrešali že od 24. septembra. Truplo so pokopali na pokopališču v Puščavi.

Blasnikova »Velika Pratika« za leto 1938 je izšla in se razpošilja za ceno 5 din za vsak komad. Naročila na tiskarno J. Blasnika nasl., Ljubljana, Breg št. 10-12, in se dobi tudi v trgovinah. To je najbolj priljubljeni in najbolj razširjeni slovenski ljudski koledar že od nekdanj. 1447

Obžalovanja vredni slučaj.

Grozno dejanje gluhonemega čevljarja. Na Tezmem pri Mariboru je gluhonemi čevljar Alojzij Uršič prerezal vrat postrežkinji in še sebi. 36 letni čevljar A. Uršič je stanoval na Tezmem na Ptujski cesti 55 s svojo ženo in dvema otrokoma. Pri njem je prebivala tudi 29 letna postrežkinja Pavla Tisnikar, na katero je bil čevljar ljubosumen. Ko se je vrnila Pavla v soboto 16. oktobra zvečer domov in se je hotela podati spat, je Uršič pograbil britev

Ruski sovjeti hočejo dvigniti zlati zaklad carističnih bank

V romunsko pristanišče Konstanca je priplula sovjetska potapljaška ladja s tremi pomožnimi ladjami in vlačilcem iz Odese. Poveljnik tega brodovja se pogaja z romunskimi oblastmi, da bi mogel s temi ladjami dvigniti parnik »Peter Veliki«, ki leži potopljen na dnu morja pri Balčiku ob južni obali Dobrudže. Ko so boljševiki leta 1920 porazili belo revolucijo generala Vrangla, je skušal ta s »Petrom Velikom« odpeljati ves zlati zaklad carističnih bank v Sebastopolu in Odesi. Pri Balčiku pa je parnik zadel ob mino in se je potopil. Zavoljo tega zaklada bi hotela sov-

Zakopano zlato.

Tine jo je mahnil po polju, ki se je zlatilo od zrelega žita, in zavil čez travnike.

Strmo se dviga na tej strani hrib tik nad Ožboltovo kočjo. Gol je in od kurjega srebra se blešči pečevje. V starih časih se je morala gora udirati in trgati, ker je po bregu nametano skalovje. Vaščani pravijo, da se je tedaj, ko se je hrib zadnjič utrgal, udrla tudi graščina na vrhu in se zasula v sotesko, v kateri izvira Črnski potok. Edino kapelica je še ostala.

Tine si je poiskal v leskovju najdaljšo vejo, ki jo je našel, in je odhitel navkreber h kapelici. Ta stoji kakih dvesto metrov nad vasico. Le malo ravninice je okoli nje, če pa preležeš ozko skalo, stopiš na nekaj večjo raven; tu je bil baje v starih časih grad. Ali preblizu na rob ne hodi! Kajti pred teboj zazija globok prepad.

Danes ni več sledu o gradu, le pečevja je na kupe in na sredi dve veliki skali, višji od človeka, med njima pa tesna razpoka.

Previdno je hodil Tine sem in tja po pečevju. Iskal je in z leskovko brskal, da bi našel — hodnik. Toda kamenje se je tiho in mrtvo parilo v soncu in mu skrivnosti davnih dni ni izdalo.

Pot mu je curljal s čela.

Ali zopet zastoj?

1

Splezal je na eno izmed skal na sredi in se ozrl: Glej, tam je Gradiško! Kako blizu je, ko bi mogel kar naravnost tja dol! Da, takole v tej smeri... pod tistim grmom...

Ko se je nekoliko preveč nagnil, je omahnil, toda v zadnjem hipu še se je ujel in tresčil nazaj na skalo. Pri tem mu je ušla leskovka iz roke in je izginila v razpoki med skalama.

Nekoliko trdo se je pobiral. Moj Bog, čisto zmotilo se mu je! Roke so se mu tresle, ko je lezel nazaj dol. Prejšnji pogum mu je precej splahnel.

»Najbolje bo, da grem domov,« je preudarjal; bil je slabe volje.

Toda kje je leskovka?

Saj mora biti tu v razpoki.

Iztegnil je roko in tipal, da bi otipal palico... Ni je.

Tinetu se je za trenutek ustavilo srce.

Ničesar ne otiplje — vse je prazno — naj se steguje, kolikor more, ničesar ni: luknja je brez dna.

Mrzlo in vroče ga je spreletelo:

Hodnik je našel! Hodnik!

Da, vendar!

Prijel je kamenček, ga vrgel v razpoko, položil uho na zemljo in poslušal. Razločno je čul, kako je priletel na dno. Ne bo globlje ko kvečjemu dva metra.

Poiskal je drug kamen, ki je bil gladek in okro-

in je Tisnikarjevi prerezal vrat. Žrtev ljubosumnosti se je koj zgrudila in obležala v mlaki krvi. Nato je gluhonemi še sebi prerezal vrat do kosti in je bil v par trenutkih mrtev. Čevljarjeva žena je vsa preplašena javila grozno dejanje orožnikom in ti so poklicali mariborske reševalce. Reševalci so odpeljali v obupnem stanju Tisnikarjevo v bolnišnico, Uršiča je pozneje spravil pogrebni zavod v mrtvašnico.

Prostovoljno v smrt. Na Pobreški cesti št. 46 pri Mariboru so našli obešenega 56 letnega upokojenega orožnika Emerika Trafelo. Omenjeni je obupal nad življenjem radi neozdravljive bolezni.

Razjasnjen vlom. Na Pobrežju pri Mariboru je bilo pred enim letom vlomljeno v pisarniške prostore tekstilne tovarne Hugo Štern. Ob tej priliki je bilo ukradenih 3000 din. Orožniki so sedaj po enem letu razjasnili ta vlom. Ugotovljeno je, da sta izvršila vlom in tatvino na dosmrtno ječo radi sodelovanja pri roparskem umoru finančnega preglednika Stranjšaka obsojeni Karel Štern in 18 letni delavec Jožef Schwarz, ki je zločin priznal.

Dva velika pretepa. V Hajdošah pri Ptujju je prišlo po popivanju izven krčme do velikega pretepa, iz katerega so oddali tri ranjene v ptujsko bolnišnico. 29 letni Štefan Nachtberger je dobil rane po vsem telesu in je bil zaboden v prsa. Matija Kaisersberger, 23 letni poljski delavec, ima hude notranje poškodbe in je njegovo življenje v največji nevarnosti. 28 letnemu dninarju Andreju Pečniku so razrezali roke in noge. Orožniki so zaprli več pretepačev, kateri se izgovarjajo na nerazsodnost v hudi pijanosti. — Pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah sta obležala po pretepu Ernest Fekonja ter Franc Kavčič. Oba so prepeljali v mariborsko bolnišnico s poškodbami na glavi ter hrbtu.

Vlom v gostilno. V Staršah na Dravskem polju je bilo vlomljeno v gostilno Zel. Že izsledeni in prijeti vlomilec je odnesel raznih predmetov za 2000 din.

Okradena trgovca. V Vačah nad Litiijo je bilo vlomljeno v hišo trgovca Kristana.

PRI LJUDEH, KI ČESTO TRPE NA ZAPEKI, ZARADI ČESAR NASTAJAJO VRENJA V ŽELODCU IN ČREVESJU, pospešuje se temeljito čiščenje celotnih prebavnih organov s čašico naravne

FRANZ-JOSEFOVE

grenčice zaužite zjutraj na tešč želodec. Z uporabo

FRANZ-JOSEFOVE

grenčice se naglo odpravi plast z jezika, ki je nastala zaradi zapeke, ravnotako pa se tudi doseže boljši apetit.

Ogl. reg. S. br.30.474-35.

Vlomilec je z železnim drogrom razklenil križ in je odnesel iz trgovine precej platna, perila in živil. Škoda znaša 5000 din. — V deževni noči so vdrlili še neodkriti storilci v trgovino Jožefa Libovška v Škalah. Na nezapahnjem oknu trgovine so zlomili ključavnico, nato pa so z drogrom iztrgali železno omrežje iz okna ter prišli na ta način v trgovino. V trgovskem lokalu so vse navskrižem razmetali. Iskali in vzeli so pa samo živila, le nekaj manufakture so si povrhu prilastili. Da bi dobili potrebne vreče za prenos živil, so stresli na kup Kneippovo sladno kavo, otrobe in koruzo ter vse skupaj premešali. Povzročili so trgovcu 3819 din škode.

Ranjen v trebuh. Pri posestniku Skrinjarju v Završju nad Boriškom pri Zagorju so se sporekli pijani fantje. Bajdetov fant je prerezal trebuh Završnikovemu, katerega so odposlali s prvim vlakom v bolnišnico.

Polijski pes izsledil požigalca. Med požarnimi nesrečami poročamo, kako je bil v Dragomlju na Kranjskem podtaknjen ogenj v Gradov kozolec. Za izsleditev požigalca so poklicali na pomoč iz Ljubljane policijskega psa. Pes »Aris« je izsledil požigalca v osebi 25 letnega moškega, kateri je že bil nekoč prijet radi požiga in tudi v tem primeru kažejo okoliščine, da je najbrž on požigalec.

Dvo vloma v Kranju in okolici. V Kranju na Prešernovi cesti je bilo v noči vlomljeno v izložbo trgovine »Bata«. Zginilo je 15 parov najboljših čevljev in no-

gavic. — Na Golniku je bilo ukradenih v odtotnosti domačih posestniku Maliju iz omare 1500 din gotovine.

Izpred sodišča.

Mlad morilec obsojen na 20 let.

Žalostna slika morilčeve preteklosti

Pred senatom mariborskega okrožnega sodišča se je zagovarjal 15. oktobra radi roparskega umora 21 letni delavec Maks Ferš iz Bresternice v župniji Kamnica pri Mariboru. Mladostni nepridiprav ima že pred krvavim dejanjem na vesti dve težki kazni. Februarja 1935 je bil obsojen na dveletni strogi zapor radi razbojništva. Novembra 1936 so mu prisodili radi tatvine osem mesecev zapora. Nobene kazni ni celotno preстал, ker je bil deležen pomilostitve. Kakor hitro je bil na svobodi, se je potepal okrog in izmikal, kar mu je prišlo pod roko. Lastnemu bratu Vilibaldu je sunil 200 din in jih je hitro zapil v Mariboru.

Umor Gselmanove

Kratko opisana zloba Maks Ferš je dobro poznal 50 letno Kristino Gselman v Bresternici. Živela je v zadnjem času sama ter najemala po potrebi delavce, katere je dobro in koj po delu plačevala. Radi tega je domneval Ferš pri Gselmanovi denar. Brž ko je bil brez cvenka v žepu, je sklenil, da bo oropal Gselmanovo, kar je tudi storil letos 16. julija zjutraj. Omenjenega dne zjutraj na vse zgodaj se je spravil v bližino hiše Gselmanove na prežo. Po odhodu strank, katere je posestnica oskrbela z mlekom, je stopil Ferš za njo v vežo in jo je smrtno zabodel v srce. Ko se je zabodena zgrudila, jo je odnesel na rami na podstrešje in jo je zakopal pod seno. Nato je preiskal vse po hiši, da bi se polastil domnevanega denarja. Naletel je na borih 165 din in na nekaj obleke. Ukradeno obleko je zamenjal pri svojem bratrancu za samokres.

gel. Zdaj!... Tak... tak... tak... nato je bilo vse tiho.

Tine si je globoko oddahnil in je vstal. Obraz z brazgotino mu je žarel, oči so mu gorele. Zdaj ve, da je prav slutil: tu spodaj so stopnice, kamnite stopnice!

Da, hodnik je!

Nič več ni okleval. Skoraj letel je po hribu navzdol. Ko je prišel do travnikov, pa je zavil na drugo stran — v gostilno k Mrdavsu.

Na vrhu pa čepi kapelica in večerno sonce jo objemlje. Ni lepa, od starosti je osivela. Notri pa stoji na oltarju Mati božja. Starinski je kip in neroden, s sinjega plašča se je barva že davno okrušila. Ali kakor v davnih časih Marija tudi danes še sklepa in dviga roke, ko da ne sme in ne sme nehati s svojimi prošnjami za ubogi človeški rod. Dvajset korakov odtod proti vzhodni strani pa se začne skrivni hodnik, v katerem je nesrečni vitez pred štirimi sto leti zakopal zaklad...

II.

Čim bliže je prihajal gostilni, tem bolj se je obiral. Nazadnje je že jel preudarjati, ali naj hodi tja ali rajši ne. Seveda, Roziki mora povedati, da je našel hodnik. Saj tej je več ko njemu do zakopanega zaklada — ji bo pač napravil to veselje.

Sam se je medtem že precej ohladil. Kaj mu tudi pomaga, če je našel hodnik! Tistih dveh skal živa duša ne more premakniti.

Ko je prišel do Mrdavsa, se je začudil. Pred hišo sta sedeli za mizo dve dekleti. Ena je bila Rozika, Mrdavsova hči, druge pa ni poznal. Domača ni bila, saj domače deklet ne bi niti šlo v gostilno. Precejšen kovčeg je stal zraven nje, videti je bila utrujena, ali ljuba je bila; katera neki je? Tako znana se mu zdi.

»Dober večer,« je pozdravil bolj Roziko kakor obe. Toda takoj se je zdrznil, kajti z Roziko mu je odzdravila tudi tujka:

»Bog daj, Tine!«

»No —,« je omecoval nerodni Tine in jo je meril izpod oči, »čigava si pa, da me poznaš?«

Nasmehljala se mu je in nekoliko počakala. Toda Tine se ni mogel spomniti. Venomer je mislil le to:

»Kako ljuba je...«

»Saj ni čuda,« je končno spregovorila; »dolgo je že, kar sem zdoma, več ko pet let... marsikaj se je predelalo. Torej Anica sem, sestra —«

»Ožboltova!« je vzkliknil Tine. »Kam neki sem gledal! Saj sta si vendar podobna kakor brat in sestra.«

Anica mu je prijazno dala srečo in Tine bi ji bil najrajši dejal: »Bog ti povrni, Anica!« — tako dobro mu je dela njena prijaznost.

Nekaj časa sta se še menila, Rozika pa se je

jetska vlada parnik sedaj dvigniti.

Golobja pošta

Že davno prej, nego so ljudje iznašli telegram in telefon, so imeli razna druga sredstva za hitro prenašanje poročil. Najboljša poročevalna sredstva so imeli najbolj divji narodi v Afriki, namreč svoje znamenite bobne, ki so oddajali poročila točno in z neverjetno hitrostjo stotine kilometrov na okoli že mnogo preje, kakor so civiliziranci poznali Morseove znake ali poročanje z zastavicami ali z lučjo. Še starejša pa je golobja pošta, ki jo omenja neki judovski pesnik iz desetega stoletja. Tudi španski potovalec Pero Tafur govori v svoji knjigi »Po-

Po umoru

Po umoru je Ferš zaklenil hišo, odvrigel ključ in je najprej zamenjal, kakor že omenjeno, obleko Gselmanove. Z oropanim denarjem se je podal v Selnico v Golobovo krčmo, kjer je ukradel gostilničarki 400 din. Iz Selnice jo je ubral na svoj dom. Tam je vrnil bratu 200 din, katere mu je malo prej pofatil, 100 din je posodil prijatelju in nekaj denarja je dal svoji materi. Ker so ga vpraševali, kdo ga je založil z denarjem, se je odrezal, da je prenašal za tihotapce saharin preko meje in je na ta način lepo zaslužil. Po umoru je Ferš živel nekaj časa s prijatelji prav veselo, kradel slive po sadovnjakih in so ga prijeli šele 23. julija.

Odkritje zločina

Ker Gselmanove ni bilo na spregled, je bila soseska prepričana, da je ženska šla v Dravo, kakor je večkrat napovedovala. Grozno dejanje je bilo slučajno odkrito, ko je prevzela sestra pokojne Pavla Vrus, gostilničarka pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju, kot edina dedinja skrb za posestvo. Vrusov hlapec je 21. julija pri naganju sena s podstrešja hiše Gselmanove zadel na močno razkrojeno truplo pod senom zakopane in so se lotili poizvedovanja za storilcem orožniki.

Zločinec v rokah orožnikov in pred sodniki

Kakor hitro je bilo najdeno truplo Gselmanove, je padel sum krivde na Ferša, ki je zbežal od doma in se je skrivil v gozd. Orožniška patrolja ga je prijela 23. julija. Prišel je lačen iz hoste in se je hotel doma nasititi.

Pred sodniki se je obtoženi izgovarjal, da ni zagrešil roparskega umora namenoma ter po preudarku, ampak iz jeze. Gselmanova mu ni hotela plačati zaslužka, bi ga naj bila celo oklofutala in radi tega je potegnil bodalo in jo je po nesreči zadel v srce, medtem ko jo je hotel zabosti le v roko. Po nesrečnem smrtnem zabodljaju je odnesel žensko iz strahu pred ljudmi na podstrešje in je tamkaj skrivil njeno

truplo. Po vrnitvi s podstrešja se je nekoliko ogledal po hiši za morebitnim denarjem.

Z ozirom na mladost je bil Ferš kljub izgovorom obsojen na 20 let.

Slovenska Krajina

Na istem mestu druga nesreča. Iz Sobote poročajo: Zadnje dni ob pol sedmi uri zvečer smo doživeli v Soboti na železniški progi veliko nesrečo. Slučaj je, da niso bile ob življenje kar tri osebe. Nesreča se je zgodila na istem mestu na železniškem tiru kakor pred skoro dvema letoma, ko je bil ob življenje šofer Lokašek. Iz Beltincev je pripeljal tovorni avto gospe Ane Propst iz Gornje Radgone. Na vozilu je bil šofer, delavec Čagran Martin, ena gospodična in 900 komadov perutnine in več zabojev jajc. Iz postaje Sobota je odhajal ob pol sedmih zvečer osebni vlak. Proga ni bila zaprta, avto je vozil preko tira in že je zadela vanj lokomotiva. Železniški stroj je zdrobil zadnji del avtomobila in so se prevrnili vsi zaboji. Delavec Čagran je dobil od razbitega stekla tako hude poškodbe na glavi, da so ga oddali v bolnišnico. Če bi bil privozil avto par trenutkov pozneje na tir, bi bili vsi trije mrtvi. Slučaju in sreči je pripisati, da je bil obrezan samo eden, ostala dva pa sta ostala nepoškodovana. Strlo se je mnogo jajc, pobite je precej perutnine, ostala se je razbežala na vse strani. Škoda je precej občutna. Nesreča se je zgodila, ker proga ni bila zaprta in radi teme vlakovodja ni videl lučnih signalov avtomobila. Na kraju nesreče se je hitro zbrala množica. Vsak skoro je bil mnenja, da kolodvor v Soboti ne stoji na primernem mestu in je preveč blizu glavne ceste. Že pri kretanju vagonov nima vlak prostora na kolodvoru in morajo pri premikanju cesto zapirati.

Sobota. Trezin sejem v Soboti je bil letos prav živahen. K temu je pripomoglo lepo vreme, ki je ljudi privabilo na sejem. To je eden največjih sejmov v Soboti. Ljudje so pokupili veliko obutve, oblek za zimo in kuhinjskih potrebščin. Tudi na živinskem sejmu je bilo prav živahno. Največ glav živine so pokupili štajerci in še precej dobre cene so bile. Opaža se tudi, da so lju-

dje zopet prišli malo do denarja, ko so cene živini in žitu poskočile.

Rakičan. Radi pretepev obsojeni. Pred kratkim je naša vas doživela čudovite boje. V vasi je fantovski odsek in sokolska četa. Nekateri od Sokolov so začeli neko nedeljo zvečer izzivati naše mirne dečke v gostilni. Ti so se umaknili v privatno hišo. Voditelj izzivačev pa je šel v drugo gostilno in tam najel neke tuje dečke iz Gončan. Ti so prišli in z noži vdrli v tisto hišo. Naši so se branili in končno po večurnem pretepanju in kričanju pregnali pretepače iz vasi. Trije voditelji iz Rakičan so pa bili pred par dnevi radi tega obsojeni vsak eno leto pogojno in še plačati mora vsak 300 din kazni v odškodnino za vse, kar so pokvarili in razrezali. Zopet imamo lep zgled »vitezov«, ki ne pustijo pri miru poštenih ljudi. Če bodo taki ljudje vodili društva, pač ne moremo pričakovati iz takih vrst treznih, značajnih in poštenih ljudi.

Grad. Tudi pri nas smo ustanovili »fantovski odsek«. V nedeljo 10. oktobra po maši smo imeli občni zbor. Zbralo se nas je okoli 50 dečkov in mož. Občni zbor je vodil domači g. kaplan Gomboc. Udeležila sta se občnega zbora tudi zastopnika iz Sobote gg. Kerec in Škraban. Po uvodnih besedah g. kaplana je pozdravil navzoče dečke g. Kerec. Pomen in delo v fantovskih odsekih je razložil g. Škraban. V odbor so izvoljeni: Kočar, Kerec, Emberšič in Kerec Viktor. Sedaj pa na delo! Kljub oviram in nezanimanju od vseh strani hočemo tudi mi delati na polju fantovske duševne in telesne vzgoje. Pridružite se nam vsi, ki dobro mislite. Bog živi! Odbor.

Bogojna. V Padaričevi vinski kleti so našli mrtvega domačega 22 letnega sina Antona Padarič. Sedel je na tleh in v rokah je držal eno cevno lovsko puško. Še ni dognano, ali si je sam končal življenje, ali je postal žrtev nesreče.

Vse papirne potrebščine za razne prireditve, kot kreppapir, svileni papir, papir za rože, listje za rože, papirni servijeti, namizni prti, papirni krožniki, tortenpapir — na malo in veliko — v Cirilovi Maribor-Ptuju.

tovanja in doživetja, kako je večkrat videl v letih 1435 do 1439 golobe, ki so prenašali razna pisma. Pozneje pa, in prav do današnjih dni, so ostali golobje skoro edini prenašalci važnih vesti ob času vojn iz enega tabora v drugega. Med svetovno vojno je nekemu golobu celo uspelo s posebnim aparatom fotografirati sovražne postojanke. — Kako pa je mogoče, da golob pride lahko nezmotljivo v pravi kraj, je še danes uganka. Toliko vedo, da imajo ptiči čudovito razvit čut za najdenje kraja, v katerem so del časa živeli. To so pa ljudje že davno vedeli, vsaj takrat že — pred tisoč leti — ko so začeli uporabljati prve golobe za pismošose.

ves ta čas nemirno presedala in je skušala ujeti Tinetov pogled. Nazadnje ni mogla več strpeti.

»Ali je kaj novega, Tine?« je hlastno vprašala in ga pomenljivo pogledala.

Vedel je dobro, kaj misli, in je pokimal. Rozika je razširila oči in prebledela od razburjenja.

»Ali si —« je bleknila in takoj utihnila. Anica ne sme ničesar vedeti. Nihče ne sme kaj izvedeti.

S ceste sem so prihajali trije moški; bili so delavci, ki so gradili pod Martincem novo cesto. Tine jih je vse poznal; večkrat je z njimi že pil in kvartal...

Tale prvi, zarjaveli, ki mu čepica zadaj v tilniku tiči, je Ivan, skladiščnik. Še nikoli ni bil Tinetu tako zoprni kakor danes. Baraba! si je mislil in se nakremžil. Ivan pa je počasi meril korake, stopil k mizi in se brez sramu razkoračil pred Anico in zazijal vanjo, da se je ta nejevoljno obrnila.

»Salabolt,« je Ivan zacmokal, »kje pa si to dečlo vzela, Rozika? Tu pa imava kaj gledati, Tine, kaj?«

»Molči!« je zabundal Tine in stisnil pesti v hlače, kajti Ivanovo vedenje mu ni prav nič ugajalo. Ivan je mignil z rameni in pomežiknil.

»Ohá!« je zategnil. »Ali sem kaj narobe zinil? Nisem vedel, da sta ženin in nevesta. Pa brez zamere!«

»Ne delaj neumnih norcev, ti rečem!« je vzrojil Tine in ves zardel. Oni je koj uvidel, da je Tinetu zares, in se je ognil.

»Je slabo vreme danes za nas tu zunaj,« je dejal tovarišema. »Pojdimo rajši v hišo! Rozika, prinesi nam pijače!«

Vsi trije so se zasmejali in odtorkljali v hišo.

Rozika ni šla nič rada za njimi, pa je morala. Gostilna je pač gostilna, postreči je treba vsakomur, kdor ti plača, oče pa danes ves popoldne spi, ker je bil ponoči pokonci.

Anica je vstala in si je pogladila svojo preprosto svetlomodro obleko.

»Iti moram,« je rekla tiho, ne da bi Tineta pogledala, »sicer me bo lovila noč, preden bom doma. Mati in Ožbolt ne vesta, da pridem danes; sem za nekaj dni bolj zgodnja, kakor sem mislila. Zbogom tedaj, Tine...«

»Zbogom, Anica!«

Pobrala je kovčeg in šla. Tine je videl, da je težek, za Anico gotovo pretežek. Ko bi ga mogel namesto nje nesti, rad bi ga, da bi ga njej ne bilo treba. Toda ponuditi se ji noče; dejala bi morda, da je vsiljiv, ko bi zdaj hotel z njo.

Izenada ga je prijela Rozika za ramo:

»Zdaj, Tine! Hitro povej!«

(Dalje prihodnjič)

Vse šolske potrebščine
dobite najceneje in najbolje v prodajalnah
Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptuj!

Prva velika banovinska sadjarska razstava in sadni sejem v Mariboru.

Dne 23. oktobra bo otvorjena v Mariboru pod pokroviteljstvom bana dravske banovine g. dr. M. Natlačena velika sadjarska prireditve, kakršne v povojnem času še ni bilo v naši banovini. Imeli smo že sicer razne sadne razstave v Ljubljani, Celju, v Ptuj, prav dobro uspele sadne sejme v Mariboru in nešteto manjših sadnih razstav in ogledov po vsej banovini, toda to so bile prireditve, bolj ali manj krajevnega značaja, ker niso mogle zajeti vse banovine.

Letošnja razstava, ki jo priredi »Sadjarsko in vrtnarsko društvo«, ne bo samo sadna, ampak v najširšem pomenu besede sadjarska razstava, ker bo obsegala prav vse veje in vejice tega širnega drevesa, ki ga označuje splošni pojem sadjarstva, in ki velja dandanes za eno izmed glavnih panog kmetijstva.

Na tej razstavi ne bodo zastopani torej samo plodovi vseh sadnih plemen in vseh sort, ki se dobe še sedaj v presnem, svežem stanju in rastejo v naši banovini, ampak tudi vse, kar ima kakršnokoli zvezo s sadjem, z njega pridelovanjem in uporabo.

Videli bomo zlasti vsa sodobna orodja in sredstva, ki jih umno sadjarstvo ne more več pogrešati in brez katerih je pridelava lepega sadja nemogoča. Važen oddelek sadjarske razstave bodo dalje sodobni pripomočki za domačo uporabo sadja in izdelki iz njega. Račoučni sadjarji bodo našli na razstavi dovolj pobude v sliki in predmetih za napredek v pridelovanju sadja in njega koristni uporabi.

Vsedržavni sadjarski kongres v Mariboru.

Ob priliki velike prve banovinske sadjarske razstave in sadnega sejma v Mariboru bo priredilo srbsko kmetijsko društvo dvodnevni sadjarski kongres, in sicer 24. in 25. oktobra po temle sporedu:

I. Otvoritev kongresa 24. oktobra ob 10 popoldne. Obravnave:

1. Trgovina s svežim in predelanim sadjem in njeni izgledi za bodočnost. Poročevalca gg. Džordje Perin in Voja Petrovič.

2. Obnova sadovnjakov in plemenjenje sadnega drevja potom precepljanja. Poročevalec dr. Mladen Jesifovič.

3. Načini propagande za uporabo insekticidov in fungicidov. Poročevalca gg. dr. Pavle Vukosovič in dr. Željko Kovačević.

4. Smoter in naloge načrtnega sadjarstva. Poročevalec ravnatelj g. Josip Priol.

Drevesničarji nam bodo pokazali svoje proizvode v vseh o sodobnem sadjarstvu običajnih načinov in oblikah proizvodnje sadnega drevja.

Nazorno bodo prikazani razvoj in uspehi Sadjarskega in vrtnarskega društva od njegovega začetka pred 17 leti do današnjega dne.

Sadni sejem bo, dasi v tesni zvezi s sadjarstvom, vendar prireditve sama zase. Pokazati hoče, da sadja ne znamo v najboljši kakovosti samo pridelovati, ampak tudi za kupčijo tako pripraviti, kakor to zahteva svetovna sadna trgovina. Vsak nepristranski opazovalec se bo lahko prepričal, da se nam ni bati nobene tuje konkurence ne glede kakovosti pridelka, ne glede na opremo. Na prodaj bo kolikor mogoče tipizirano in standardizirano blago.

Na sadno razstavo vabimo predvsem vsakogar, ki stremi za napredkom v sadjarstvu, zlasti vse podružnice SVD, da si ogledajo sadove svojega truda in prizadevanja, in sploh vse, ki se zanimajo za naše slovensko sadjarstvo in njegov razvoj v povojnem času, oziroma od ustanovitve SVD.

Na sadnem sejmu bodo pa posebno dobrošli sadni trgovci, zastopniki nabavljajnih zadrug, zavodov in sploh vsakdo, ki ima kakršnokoli zanimanje za letošnjo sadno kupčijo.

Razstava in sadni sejem bosta trajala od 23. oktobra do 1. novembra.

Udeležencem razstave in sadnega sejma je dovoljena polovična voznina od 21. oktobra do 3. novembra.

II. Nadaljevanje 25. oktobra ob 8.30:

1. Preusmerjenje (preorientacija) obstoječih banovinskih drevesnic in osebja v smeri praktičnega sadjarstva. Poročevalec g. Milutin Nikolič.

2. Vprašanje plodoreda (kolobarjenja) v drevesnicah. Poročevalca gg. Štefan Lukič in F. Mežan.

3. Možnosti in organizacijska dela v sadjarstvu na banovinskih kmetijskih ustanovah. Poročevalec g. Milan Marsič.

4. Kratka zgodovina slovenskega sadjarstva. Poročevalec g. Franc Vardjan.

5. Drevesnice v Sloveniji. Sedanje stanje in njihov pomen za napredek sadjarstva. Poročevalec g. Ivan Dolušek.

Načrt za stavbo je naredil g. inž. Valentan, stavila je pa tvrdka Jelenc in Šlajmer iz Maribora. Navodila za oder je dal g. Peter Malec, režiser mariborskega gledališča. Za razsvetljavo odra in dvorane je izdelal načrte strokovnjak g. Anžič iz Ljubljane.

Pravi graditelj doma je g. župnik Šolinc. Njemu ob strani stoje zavedni farani, ki so v zadnjih mesecih tako neutrudno pomagali pri delu.

In sredstva? Politični spletkarji so tolažili svoje oboževalce, češ, dr. Korošec jim je dal denar, kakor da je neomejena pravica ministrov državni denar hitro razdeljevati med svoje zavestnike. Toda v Belgradu se niso premenjali samo ljudje, ampak tudi metode... Svoje čase smo se Slovenci pač upravičeno spraševali, odkod denar za domove onih društev, ki med narodom nimajo simpatij.

Denar za dom so dali naši farani sami. Gospod župnik je že kot kaplan postavil prosvetnemu društvu za cilj zgraditev lastnega doma.

Tako so to in ostala društva ter zavedni katoliški farani nabrali vsaj toliko, da je dom, v kolikor sedaj stoji, tudi že plačan. Gotovo pa je tudi to, da požrtvovalnost in nesebičnost Bistričanov še ni usahnila, ampak da se bo še v isti meri večkrat izkazala.

V času, ko to prebirate, je popolnoma izgotovljena čitalnica in spodnji prostori. Ometan je že večji del dvorane in odrskega prostora. Električarji neumorno instalirajo luči, mizarji že pripravljajo vrata, okna in pode. Manjkajo še cementna stopnišča, oder, greznice, okna in pod v dvorani. Prihodnje leto bo dom ometan še od zunaj.

Stoji torej spomenik domače požrtvovalnosti in delavnosti. Učinkovito je izražena volja, da hočemo Slomšekovim načelom priboriti zmago na tem delu slovenske zemlje.

*

Zbor slovenskih fantov se je vršil v Ljubljani 17. oktobra. Prisotnih je bilo po zastopnikih 110 združenj z glasovalno pravico. Predsednik dr. Žitko je poudaril tri smeri, ki so potrebne za vzgojo fantov: duhovnovzgojno delo, prosvetno delo ter tehnično in obvezno telesno vzgojo. Treba je ukreniti pri pristojnem ministrstvu, da bodo naši odseki izvajali sami za svoje članstvo telesno vzgojo. Zveza fantovskih odsekov je strankarsko nepolitična. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika dr. Žitko; v podzvezo Maribor: dr. Jeraj, Lekan, Sekolec, Geratič, Camplin, Neřima, Kotnik; v podzvezo v Celju: prof. Bitenc, Kroflič, Frece, Kompan, Vanči Vrabi, Tone Vrabi in Kocuvan.

*

Sv. Lenart v Slov. goricah. Na otvoritvi novega odra Prosvetnega društva Zarje, ki bo — kakor smo že v zadnji številki objavili — na lenarško nedeljo 7. novembra ob treh popoldne, bo zelo zanimiv in pester spored. Najprej s primeranim nagovorom blagoslovitev odra, ki jo izvrši č. g. dekan Gomilšek, nato primerna pesem, kateri sledi slavnostni otvoritveni govor, ki ga govori č. g. Franc Hrastelj, ravnatelj Tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Ko bo tako oder otvorjen, sledi igra »Vest«, ki se na naših odrih še ni uprizorila. Ima pa krasno vsebino, ki slika ljubezen in žrtve staršev, katerih sin pade v svetovni vojni. Igra je obsodba svetovne morije in sovraštva med narodi ter je evangelij ljubezni in miru med ljudmi. Torej primerna za vsakogar! Po igri zaključek s pesmijo. Med vso prireditvijo bo v odmorih igrala godba, da bomo res praznično razpoloženi otvorili pozorišče bodočega prosvetnega delovanja v lenarški župniji. Na svidenje! Bog živi!

Sv. Andraž v Slov. goricah. V nedeljo 24. oktobra priredi fantovski odsek prelepo igro »Križ in sovjetska zvezda«. Igra se vrši v Cerkvenem domu ob treh popoldne. Vabljeni ste vsi prijatelji naših fantov. Med odmori igra tamburaški orkester fantovskega odseka. Na veselo svidenje!

Prosvetno društvo v Ljutomeru proslavi prihodnjo nedeljo 24. oktobra v Katoliškem domu ob pol štirih popoldne 20 letnico smrti dr. Jan. Evang. Kreka. Na sporedu je igra »Tri sestre«, govor o delovanju dr. Kreka in razne pevske točke. Vsi vabljeni k obilni udeležbi!

Svetinje. To leto se nam zdi, kot da pri Svetinjah doživljamo neprestano pomlad. Povsod klije, povsod se mladi in probuja nasilno zastrta ali spretno, pa zato tem bolj hudobno zastrupljena narodna zavest. Pa klica našega naroda je zdrava in noben strup je ne uniči in noben plevel je ne prerese, da ne bi pognala iz svoje katoliško-slovenske prvine drevesa resnice, ki stoji in rodi tudi takrat, ko se neverneži in hudobneži najbolj vesele, da ga je pokončal vihar laži. — Svetinjski fantje! Življenje stoji pred

Na cilju smo...

Slov. Bistrica, 14. oktobra.

Začetkom poletja smo sporočili, da začnemo zidati Slomškov farni dom. Danes pa na istem mestu povemo, da dom že stoji in se le še urejuje od znotraj. Da boste tudi vi, ki ga morda ne boste imeli prilike videti, nekaj vedeli o njem, vam ga na kratko opišem.

Dolg je 32 m, širok 12 m, visok pa na spodnji strani 17 m. Po vsej dolžini je dvorana z odrom, nad katerim je prostor nekoliko dvignjen. Zada je garderoba in galerija. Pod dvorano so manjši društveni prostori, med njimi največja čitalnica. Pod zemljo so kleti.

Od zunaj je posebno viden na pročelju velik reliefni križ, balkon in prostor za Slomškov kip.

vami z vsemi mikami in čari, pa tudi z vsemi težkočami in naporji, ki bodo legali v časih preizkušnje na vašo zavest in prepričanje! Vsi vemo, da besede materine, v znamenju križa ožarjene, niste pozabili nikoli, tudi takrat ne, ko so vas pritiskali, prelomiti svojo ljubezen do nje in do slovenske domovine. Spoznali ste puhle laži in sebične namene črvivih velikanov, ki so se danes brez hrupa in prahu zrušili. Ni pa to dosti! Pokažite svoje veselje javno in navdušeno, odločno in strumno, kajti pohoditi moramo ves ničvredni plevel, da bo izginil pod površjem slovenske zemlje. Nihče ne dvomi o vaši volji in mišljenju. Toda ne skrivajte se! Vsakdo, ki ne pride v družbo veselih slovenskih fantov, ki se skupno vzgajajo in izobražujejo za bodočnost, je prezira in zasramovanja vreden. V nedeljo 24. oktobra bo takoj po sv. maši v posojilnici ustanovni občni zbor fantovskega odseka, ki je v resnici že vse leto pridno deloval, pa bo dobil sedaj še svoje pravno priznanje in vodstvo. Kdo se ne spominja veličastnega tabora o Malem šmarnu?! Bil je delo naših fantov! Fantje, v bodočnosti ne sme biti med nami nobenega, ki bi ne bil pri delu častno udeležen. Občni zbor fantovskega odseka, na katerem nam bo v uvod povedal svojo besedo naš Stanko Kociper, nam bo dal izkaznico, da smo res pravi slovenski fantje! Starši, pošljite vse fante! Fantje, izkažite se, da bo naša pomlad preko sončnega poletja priklicala rodovitno jesen! Bog živi!

Velika Nedelja. Tukajšnji dramatski odsek začne svojo deseto gledališko sezono z igro »Križ in sovjetska zvezda«. Igra se bo predvajala dvakrat, in sicer v nedeljo 24. in 31. oktobra v križniški dvorani, obakrat ob pol štirih popoldne. Vsem prijateljem poštene zabave, zlasti pa tistim, ki jih mika komunistično-boljševiški raj, priporočamo, da si igro ogledajo. Bog živi!

Središče ob Dravi. Če pogledamo v stare številke »Slov. gospodarja«, vidimo večkrat med dopisi: Središče ob Dravi. Danes pa gledamo in gledamo, pa nič ne zagledamo. Kako to? Ali ni nič novic pri nas? Novic imamo dosti, ampak zaspani smo! Od sedaj naprej se bomo tudi mi večkrat oglasili ter povedali svoje. 15. oktobra so pričeli naši fantje s fantovskimi večeri. Na sporedu imajo dve predavanji, eno deklamacijo in pesem. Najbolj razveseljivo je dejstvo, da si fantje predavanja sestavljajo sami. Na prvem večeru sta predavala g. župnik p. Alfonz Klemenčič o značajnosti in tov. Brumen Anton o fantovski izobrazbi. Oba sta žela polno priznanje. Na drugem večeru sta predavala g. župnik o kmečkem delu z ozirom na vztrajnost in tov. Tkalec Rudolf o zgodovini kmečkega stanu. Tudi tokrat je bilo polno razumevanja od strani fantov. Fantje! Tretji sestanek bo v sredo, dne 27. oktobra ob pol osmih zvečer. Strnimo se, izobražujmo se, ker prihodnost je naša! Vabi vse sedanje člane in tudi nove — Lipe.

Vojnik pri Celju. V nedeljo 24. oktobra bo igrala igralska družina dve moderni igri: »Parada ob hudičevem mostu« in »Pohlepni mesar«. Igrata sta resni po vsebini, po obliki pa zelo zabavni, kakor najboljša komedija. Predstava bo ob pol štirih v posojilnični dvorani.

V ZASTARELIH SLUČAJIH ZAPEKE, SPREMLJANIH PO HEMOROIDIH IN OTEKLINAH,
je naravna

FRANZ-JOSEFOVA

grenčica, užita tudi v malih količinah, pravi blagoslov.

FRANZ-JOSEFOVA

voda — ilo učinkuje in zanesljivo odpira, a tudi po daljši uporabi nikdar ne odreče.

Ogl. reg. S. br.30.474-35.

Odprta noč in dan so groba vrata.

Loče pri Poljčanah. »Umrl je mož! Kje tak je še med nami, kot on, ki spi v prezgodnji grobi jami, posuti z vencem, s šopki rož? Umrl je mož!« Da, umrl je 13. oktobra zjutraj Berdnik Blaž iz Spodnjih Laž v 65. letu starosti. Trda kmečka grča, a bolezen, ki je nad dve leti glodala na njem, je tudi njemu bila kos. Iskal je zdravja pri

pravljem!« Zvest naročnik si bil, dragi Blaž, »Slovenskega gospodarja« dolga leta, zato se Te s temi vrsticami list ob slovesu s tega življenja tudi spominja. Trda grča, kremenit značaj! Tudi Tvoj pogreb je pokazal, kako si bil med sosedi, sovaščani in farani priljubljen. Zato snivaj mirno na ločkem pokopališču do dneva, ko bo tromba Vsemogočnega klicala k vesoljni sodbi. Bodi Ti domača zemljica lahka, Tvoje drage preostale pa naj tolaži Bog!

Dubrava pri Zavrču. Tukaj je preminul po enoletni hudi bolezni 64 letni g. Josip Hručič iz Dubrave pri Zavrčah. Pokojni je trpel hude bolečine, a v najhujših ni bilo tožbe iz njegovih ust čuti. Bil je veren kristjan, skrben gospodar, dober oče svojim treh otrokom in svoji ženi zvest sodrug, ki mu je do zadnjega, sama slabotna, z ljubeznijo stregla. Vdovi Ani in sinu Ivanu želimo, da bi z uspehom vodila vzorno gospodarstvo, pokojnemu pa blag mir v gomili! Sosedi,

Sv. Rupert nad Laškim. Na sopraznik žalostne Matere božje smo spremili na njeni zadnji zemeljski poti vrlo gospodinjo Tratnik Marijo iz Bezgovnic. Navzlic zelo neprijaznemu jesenskem vremenu je veliko število znancev in prijateljev šlo v pogrebnem sprevedu, da bi rajni gospodinjini skazali zadnjo čast in ljubav. Rajna gospodinja, žena večletnega sv.-rupertskega župana, ni imela svojih otrok, a je vzela v hišo dvoje sirot, kateri sta z možem lepo oskrbela za »božji lon«. Ob koncu življenja ji je Vsemogočni naložil težek križ dolgotrajnega, mučnega bolehanja, a je vse težave prenašala v duhu krščanske potrpežljivosti. Sedaj pa je Bog obrisal vse solze iz njenih oči. Dobra gospodinja, počivaj v miru do velikega dne vstajenja!

Na grobovih

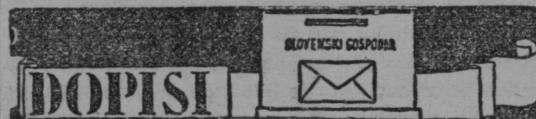
boste prižigali
lučice (sveče)
ki jih kupite v
prodajalnah

Tiskarne sv. Cirila

v Mariboru:
Koroška c. 5
Aleksandr. c. 6
Kr. Petra trg 6

v Ptujju:
Slovenski trg 7

raznih zdravnikov. Tudi operiran je bil pred meseci v Ormožu. Pa nič ni pomagalo. Vsemogočni ga je poklical po plačilo. Saj si ga je pa tudi zaslužil! Zvest je bil Bogu v svojih verskih dolžnostih, pri vzgoji svojih šestih otrok in v svojem stanu. Vse — kakor ura. Zato pa je tudi izjavil pred nekaj dnevi ob sprevidenju gospodu, ki ga je tolažil in troštal: »Gospod, človek mora biti pri-

Apače. V naši veliki občini je še vedno veliko narodne nezavednosti. Nekateri slovenski starši s svojimi otroci doma samo nemški govorijo, češ da se bodo slovenščine že v šoli naučili. Tako si otroci že iz malega domišljajo, da so Nemci. Starši, govorite doma z otroci slovenski! Kolkor bodo vaši otroci nemščine potrebovali v Apačah, se je bodo že naučili in ni treba, da bi se jim že doma namesto materinskega jezika vtepalo apačko nemško narečje v glavo. Kdor ima kaj soli v glavi, tudi s slovenščino daleč pride, komur pa pameti primanjkuje, pa tudi z nemščino ne bo ničesar dosegel.

Apače. Pogosto se zadnji čas dogajajo nesreče prebivalcem Apačke kotline. Podjetje Kern-Probst v Lutvercih zalaga s perutnino in jajci ne samo nekatere tvrde v naši državi, temveč tudi v inozemstvu. Radi tega ima več prekupčevalcev, zlasti v Slovenski krajini. Dne 13. oktobra je še njihov skoraj nov tovorni avto pobral perutnino in jajca od prekupčevalcev v Slovenski krajini. Poln se je zvečer vračal proti domu. Pri Soboti je brezskrbno vozil preko železniške proge, ker zapornice niso bile zaprte. Medtem pa je privozil osebni vlak, ki je zadel v zadnji del tovornega avta, uničil blago in napravil okrog 4000 din škoda. — Dva dni nato je peljal g. Korošec iz Gornje Radgone za gospo Kern iz Apač živino v Maribor. V Stogovcih pa je zadel v voz g. Irzla iz Konjišča. Vpreženi kravi in g. Irzlu se ni ničesar pripetilo, pač pa je sunek avta

polomil voz in ga vrgel s ceste na travnik. Gg. šofer in spremljevalec trdita, da g. Irzl ni vozil na desni strani ceste. — Pri nas se opaža, da večina voznikov vozi po levi strani ceste. V njihovo korist bi bilo, da bi se držali predpisanega državnega cestnega reda in vozili na desni: ne bilo bi se jim treba toliko izogibati in tudi zanje bi bilo mnogo bolj varno. — Tašnerjevi v Lutvercih so imeli zaseben brod, s katerim so se vozili čez Muro na posestvo v Avstriji. Po zadnjem deževju zelo narasla Mura jim je brod odnesla in Tašnerjevi ne vedo, kje bi ga našli. — Na šoli v Stogovcih sta nastavljeni dve učiteljici, ki sta šele na prvih službenih mestih: gdčna Alojzija Čater iz Sv. Jurija ob juž. žel. in gdčna Marija Ahtik iz Vojnika. — Zadnji avstrijski letoviščarji so se v začetku oktobra poslovili od Apačke kotline. Okrog 650 jih je več ali manj časa — nekateri kar cela dva meseca — uživalo apačko nedrago hrano, sonce in zrak.

Laško. Celjska »Nova doba« je 15. oktobra objavila dopis iz Marijagradca. Označen je po svojem izviru kot sestavek »okorne kmečke roke«. Okorna je v resnici ta roka, kmečka pa ni. Kmet piše modrejše in preudarnejše kot pa kak liberalni »inteligent«, ki mu politična zagrizenost ohromlja mišljenjsko sposobnost. Dopisnik nastopa proti združitvi občin Marijagradec in Laško v eno občino. S tem se izdaja za JNSarja, ki bi rad pretvoril Laško v obrambo JNSarstva. Pri reševalnem poskusu JNSarstva pa kaže dopisnik ne samo okornost roke, marveč tudi možganov. Kot glavni razlog zoper združitve navaja dolgove laške občine, torej slabo gospodarstvo prejšnjih občinskih zastopov. Ko je laški

Vsi, ki potujete, ne pozabite na novi vozni red!

Veljaven od 4. oktobra 1937

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslati naprej Din 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema:

TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.

JNSar zapisal ta dokaz, je spregledal, da je s tem obsodil JNSarstvo in njegovo gospodarstvo v laški občini. Poleg tega pa je nehote navedel najkrepkejši razlog za združitev. Ako so JNSarji tako slabo gospodarili v Laškem, jim je treba vzeti možnost, da bi kdaj s takim gospodarstvom nadaljevali. Najboljši jez zoper izrabljanje laške občine v JNSarske politične namene je združitev Marijagraдца z Laškim. Red bo napravila ne »okorna kmečka roka«, kakor se izraža JNSarska »Nova doba«, marveč krepka kmečka roka, pametna kmečka glava in pošteno kmečko srce.

Laško. Pod »glasovi iz Laškega« prinaša celjska »Nova doba« v zadnjem času take laži, da se resnico ljubeči ljudje s studom obračajo od tega lističa. Kmetu očita, da je v zadnjih par letih ponorel, ker ga vodijo ljudje klerikalnega mišljenja. Huduje se nad združitvijo občin Marijagradec in Laško, g. županu Tropu očita, da je prodal laško občino, Marijagračanom pa, da so prodali občino. Najbolj zanimivo je to, da skoro v vsaki številki tega lističa omenja poškodovanje dreves na dr. Roševem posestvu v Gornji Rečici. Na vse te neresnične napade mi kmetje to-le odgovarjamo: Ne potrebujemo nobenega vodstva, vodili se bomo že sami; če bi pa potrebovali voditeljev, jih ne bomo iskali iz vrst tistih, ki čitajo »Novo dobo«, to so člani JNS. Gotovo imamo pa rajši naše duhovnike kakor gotove odvetnike. JNSarji so od leta 1930 do 1935 imeli absolutno oblast v rokah ter so tedaj pokazali, kaj znajo. Nismo pozabili in tudi nikdar ne bomo vašega biča nad nami. Morali smo naše pridelke prodajati zastonj ali za sramotno nizko ceno; našo živinorejo ste spravili na psa. Morali smo živino doma klati namesto da bi jo po primerni ceni prodali, ter vam ponujati po stanovanjih meso po 5 din za kilo. Danes pa proda kmet — hvala Bogu — živino po primernejši ceni, kar je zasluga naše vlade. Združitev občine Marijagradec in Laško je zadeva pravčnosti. Mislili smo, da se kaj razločujete od bivših nemškutarjev, pa vidimo, da ste pravi dediči nemškutarstva. Razdružitev občine Marijagradec in Laško so dosegli leta 1873 laški nemškutarji, da bi lahko nemoteno vladali, ker so se znebili zavedno slovenskih Marijagračanov. Menda ni nikjer drugje na svetu primera, da bi v enem kraju bile tri občinske pisarne s tremi občinami, kakor je bilo dosedaj v malem laškem mestu. Za nas Marijagračane je središče Laško, tu imamo svoje živinske sejme, tehtnico, čevljarje, naše trgovce, naše gostilničarje, mesarje, advokate itd. Vsem navedenim nosimo lepe denarčke, vsi ti plačujejo davke, pa Marijagradec ni od tega ničesar imela. Marijagračani smo s prostovoljnim podpisom preko 90% volilcev zahtevali združitev občine. Vlada je ljudske želje upoštevala in združitev odredila, s čimer je pokazala da nas smatra za enakopravne državljane, čeprav smo kmetje. Gotovo bi to ne bilo mogoče pod prejšnjimi režimi, ker smo bili državljani

druge vrste. Vaših groženj se ne bojimo. Nismo namreč tako nespamni, da bi vam s svojimi glasovi kdaj omogočili, da bi vi šli v Belgrad nas bičati. Tistih par, ki ste jih v zadnjem času dobili v svojo mladinsko organizacijo JNS, pa med nami ničesar ne pomeni. Upamo, da jih boste dobro vzgojili, da bodo spoštovali četrto božjo zapoved, da ne bo njihovim materam treba bežati pred njimi k sosedom v strahu, da jo njen lastni sin ne ubije. Poučite jih, da bodo poznali tujo lastnino, da bodo varne naše shrambe. Sve-tujemo vam, da začnete obravnavati tudi o delomrznosti, gotovo se na to stvar dobro razumete. Dr. Roš je dobil v last nekaj kmetij v občini Sv. Krištof. Na teh posestvih je zasadil drevesca, letošnjo leto pa so mu bila poškodovana. Obsojamo tako početje nad nedolžnim drevjem. Da pa bi bil na poškodovanih drevesih znak celjskega tabora, Vam pa nikdar ne verjamemo. Bilo je kako drugo maščevanje. Ali Vam ni znano, koliko škode napravijo vsako leto nam kmetom Vaši zajci, koliko kokoši so že odnesle Vaše lisice, koliko škode nam zadnji čas delajo fazani, in sicer v takem obsegu, da smo prisiljeni opozoriti oblast? — V nedeljo 10. oktobra popoldne je bila spominska proslava postavitve evharističnega križa na Humu. Na hribu pri križu se je vršila cerkvena slovesnost z litanijami. »Nova doba« pa poroča, da je bilo politično zborovanje JRZ. Pravite, da ste dobri kristjani, pa ne razločujete več litanij od političnega zborovanja! Tudi iz tega razloga je dobro, da so občini združili, vas bomo to sedaj mi naučili. Dovolj smo vam nanosili našega denarja, sedaj smo se šele zavedli, da vi niste nikdar hvaležni; zato se ne smete čuditi, da izvajamo iz tega posledice.

Laški okraj. Stavka delavstva v Jurklostru in Rimskih toplicah, o kateri smo v »Slov. gospodarju« poročali, je končala 8. oktobra z zmago delavstva. Delavci, združeni v krščanskih organizacijah, so dosegli svoje upravičene in skromne zahteve, za kar jim častitamo. Iz tega sledi nauk, da je v organizaciji moč. — Notranji minister dr. Korošec je na podlagi pooblastil v finančnem zakonu združil občini Laško in Marijagradec v eno občino Laško, kar smatramo za edino pravilno; tako je bilo tudi do leta 1873, ko so laški nemškutarji s pomočjo graškega deželnega odbora dosegli razdružitev.

Peter Rešetar rešetari.

Sporazum! Od veselja so vriskali in poskakovali nekateri, ko sta Maček in Davidovič šla k politični poroki. Jaz bi tudi, če bi se pri tej slovesnosti ne zgodila kaka nerodnost. Ko sem bil zadnjič za pričo pri neki poroki, sem nevesto vprašal, kaj je mislila, ko je šla k poroki. Pa mi je odgovorila: »Samo to sem mislila, kako bi bilo, če bi si na kiklo stopila.« Pri tej poroki pa se mi zdi, da se je nekaj takega zgodilo! Eden izmed obeh se je spotaknil in padel. Kateri?

»Ali si ti za sporazum?« Tako so se ljudje vpraševali te dni. Eden je rekel: »Sem«, drugi zopet: »Nisem«, tretji je vprašal: »Kakšen?«, četrti je bil hud: »Ali si na glavo padel?« Peti: »Kje pa smo Slovenci?« I, tako sem tudi jaz prišel na vrsto. Odgovoril sem: »Slovenski narod naj bo najprej za sebe enoten in skup, potem pa se večina sporazume z večino Srbov in večino Hrvatov!« Pa nekaternikom ni bilo to všeč in so mi odgovorili: »Ti si zanič politik! Sedaj, ko so se Hrvatje in Srbi, »sporazumeli«, sedaj moramo mi Slovenci — narazen!« Mislim, da bodo ti narazenjaki tudi sami šli kmalu raznarazen!

Kaj imajo Hrvatje od sporazuma? Samo prvi del besede: spor!

SLOVENSKI DIJAKI!

Kupujte šolske potrebščine v narodni trgovini — Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in Ptuj!

Dvakrat se ne da isto napraviti! Svoj čas je Radiču uspelo, da je »poklonil« Jugoslaviji diktaturo v osebi generala živkoviča. Tudi sedaj so to poskušali doseči. Čudim se, kak apetit imajo Hrvatje po diktaturi! Mi Slovenci pa smo je že siti!

Angleži o sporazumu. Angleži so napisali v svojih listih sledeč stavek glede sporazuma: Hrvatje ne vedo, kaj hočejo, a to hočejo dobiti takoj!

V zadregi! JNS se še sedaj ni znašla, kaj naj napravi. Ali naj gre sedaj od pofovcev k »sporazumu«, ali proti sporazumu? Mislim, da je njej čisto vseeno, kar bi bilo treba napraviti, samo če bi mogla priti v vlado! Ker pa je prav nihče noče poleg sebe, se je tudi s tem položajem — sporazumela in bo še v bodoče igrala vlogo obrekovalke na obe strani.

Obrekovalka na obe strani. JNS časopiše je dobilo silno težko nalogo. Istočasno mora pokazati nas Slovence v Belgradu, da smo z Mačkom in za sporazum, doma pa mora ljudem pripovedovati, da so Slovenci, ki so zastopani v vladi, proti sporazumu. Treba ji bo jezik presekat, da bo lahko na dve strani pikala. In še nekaj bo treba. Pravijo, da je bilo treba neki klepetulji, ko je umrla, jezik posebej umoriti. Pa če tam to ni bilo res, pri JNS bo pa res treba jezik posebej fentati!

Če bi jaz Maček bil! Imel sem prijatelja, ki je stanoval v hiši, kjer je bilo vse polno podgan in miši. Seveda so delale škodo in prijatelj se jih je hotel korenito iznebiti. Nekaj časa si je vso stvar ogledoval, potem pa je odločil: Podrl je hišo in jo zažgal, s hišo pa so zgorele tudi podgane in miši. S tem se je rešil te nadloge. Toda ostal je brez hiše! Jaz ne bi tako napravil, kakor moj prijatelj. Jaz bi raje bil maček, jaz bi polovil podgane in miši, pa hišo osnažil, red napravil, za mizo se vsedel! In tudi Maček bi lahko bil maček! Lahko bi se za mizo vsedel, red naredil, centralistične, fašistične in komunistične podgane in miši polovil, pa bi hišo še vedno imel!

Zanimiva prepoved. Diplomati ne smejo več imeti ne vžgalic in ne vžgalnikov, ker se baje preveč igrajo z ognjem!

V vinogradnem pasu ob reki Ben v Nemčiji se imel letos dobro trgateg.

Vsem cenj. naročnikom,

katerim je že pošla naročnina in je še niso obnovili, smo danes priložili položnice ter prosimo, da kmalu poravnajo naročnino, da ne bo treba ustavljati pošiljanje »Slov. gospodarja«. »Slov. gospodar« stane za vse leto 32 din, za pol leta 16 din, za četrt leta 9 din. Uprava.

Poslednje vesti.

Politične vesti iz naše države

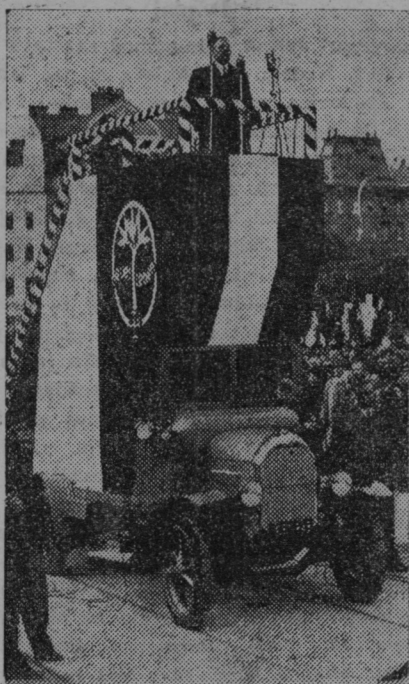
Skupščina in senat sklicana. Po večmesečnih poletnih počitnicah sta bila za 19. oktober sklicana skupščina in senat. Na prvih sejah je bilo v obeh zbornicah zaključeno prejšnje zasedanje in je pričelo novo v sredo 20. oktobra. Na sejah v sredo bosta izvoljeni novi predsedstvi v skupščini in v senatu.

Politične vesti iz drugih držav

Zelo resen položaj v Sveti deželi. Spredaj poročamo, da je proglasila nad Palestino angleška oblast radi vstaje arabskih plemen obsedno stanje. Arabci se pa očitno ne zmenijo veliko za ta korak, ampak hočejo z napadi dobro organiziranih skupin zlomiti angleško ter judovsko nadoblast v Palestini. V noči od zadnje nedelje na ponedeljek je izbruhnila po vsej Sveti deželi vstaja Arabcev. Posamezni vstaški oddelki ne napadajo samo manjših angleških policijskih patrulj, ampak so se že lotili tudi strnjenih angleških čet. Radi skrajno ogroženega položaja je bil 17. oktobra po vsej deželi zaustavljen železniški in cestni promet. Arabci so na več mestih razdrli železniške proge in čakajo v zasedah na avtobuse. Napadi Arabcev na jude se množijo in so se lotili judje samoobrambe. Splošno vstaško gibanje je tako naraslo, da mu Angleži zaenkrat še niso kos in je računati z daljšim vojnim stanjem. — Vrhovni arabski verski poglavar ali mufti v Jeruzalemu, kateri se je skrnil pred Angleži v Omarjevo mošejo, je pobegnil preoblečen v beduina in je baje v Damasku. Ta mohamedanski mufti je eden glavnih organizatorjev upora in so ga hoteli Angleži pred tednom z drugimi arabskimi voditelji prepeljati v prognanstvo na samotni otok v Tihem Oceanu. Muftiju

Znameniti ameriški letalec Karel Lindbergh (na sredi) se je udeležil v Münchenu na Bavarskem občnega zbora nemške letalske družbe.

Praktični govorniški oder avstrijskega kanclerja dr. Schuschnigga je postavljen na tovorni avto.

se je posrečil pobeg in sedaj bo najbrž on duša vstaje.

Bridko izjalovljen razbremenilni poskus španski rdečkarjev. Po naših sprednjih poročilih so Francove nacionalistične čete zaposlene s tem, da popolnoma očistijo sever preostankov rdečih čet in se še polastijo obmorskega mesta Gijon. Da bi vodstvo rdečih razbremenilo ofenzivo proti Gijonu, je začelo z vso srditostjo napadati mesto Saragoza, katerega imajo v oblasti nacionalisti. Boji so trajali v soboto in nedeljo, 16. in 17. oktobra, ter jih prištevajo med najhujše v vsej državljanski vojni. Na obeh straneh se je borilo 400.000 vojakov poleg velikega števila letal, tankov in motoriziranih oddelkov. V dnevni bitki je bilo z vso ljutostjo na delu rdeče letalstvo, ki je obsipavalo zaledje nacionalistov z bombami in krogliami iz strojníc. Bitka je bila 15 km južnovzhodno od Saragoze in so bili v soboto rdeči na tem, da prodrejo vrste nacionalistov. V nedeljo pa se je preokrenil položaj tako, da so se rdeči morali umakniti in so zasedli nacionalisti 17 vasi. Napad rdečih se je povsem izjalovil.

Prepoved izvoza železne rude iz Španije. Največji železni rudniki v Španiji so na severu v Asturiji, katero je pred nedavnim zavzel general Franco. General Franco je sedaj podpisal odlok, s katerim razveljavlja vse pogodbe za dobavo železne rude iz leonskih in asturskih rudnikov, ki so bile sklenjene pred 18. julijem 1936, ko je pričela državljanska vojna. S to prepovedjo je najhujše udarjena Anglija, ki je potrebovala za svojo vojno industrijo iz severnih španskih rudnikov nad en milijon ton železne rude. Franco je izdal omenjeni odlok največ radi levičarske francoske vlade, ki ovira zmagovite nacionaliste, kjer le more.

Preselitev španske rdeče vlade. Španska osrednja rdeča vlada se bo preselila v nedeljo 24. oktobra iz Valencije v Barcelono, ki je prestolica Katalonije in zelo važno obmorsko mesto, katerega držijo rdeči in kamor se steka vsa pomorska pomoč rdečim iz raznih jim naklonjenih držav.

Izboljšanje položaja Kitajcev na severu. Na severu v provinci Šansi je Kitajska protiofenziva povzročila Japoncem v nedeljo 17. oktobra huđ poraz. Pri Kvangpingu, 60 km od mesta Tajuana, so obkolile kitajske čete 50.000 mož broječo armado japonskega generala Itagakija. Če druge japonske čete ne bodo rešile te arma-

de, bo postalo to zajetje usodno za celo japonsko vojsko, ki je že dosegla tolike uspehe na severnem Kitajskem.

Domače novice

Dvojni jubilej

Gospodična Terezija Leskovar obhaja te dni dvojni jubilej: 60 letnico rojstva in 25 letnico zveste in požrtvovalne službe v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Jubilantinja je rojena v župniji Čadram pri Slov. Konjicah in je sestra bivšega oblastnega predsednika g. dr. J. Leskovarja. Stopila je v službo pri Cirilovi v prodajalni na Korški cesti 5. Že pod rajnim ravnateljem dr. Jerovšekom je bila v prvotno prvi trgovini tiskarne njegova desna roka. Dr. Jerovšek je v svoji trgovski dalekovidnosti postavil nekaj let po prevratu jubilantinja za voditeljico prve in največje podružnice Cirilove na Aleksandrovi cesti v hiši Zadrudne gospodarske banke, kjer plodonosno deluje še danes. Vse življenje dobre tete Treze je najtesnejše povezano ne samo s tiskarno, ampak tudi s »Slov. gospodarjem«, kateri je že zahajal v njeno rojstno hišo. Dvojna jubilantinja je skrbela za razširitev vodilnega lista Slovenske štajerske kot dekle doma in veliko veliko se ji ima zahvaliti najstarejši slovenski štajerski list za svoj razmah v dobi njenega 25 letnega delovanja v obmejni trdnjavi Cirilove tiskarne. Ob lepem in pomenljivem dvojnem jubileju kliče gospodični Leskovar »Slov. gospodar«: Blaga teta, Bog Te ohrani narodno-budnemu podjetju še leta v trdnejšem zdravju, da boš dočakala v njem še nadaljnje jubileje, katere si želiš v svoji delavni skromnosti!

*

Pet let po nedolžnem v ječi. Dne 19. oktobra 1932 sta bila v Mariboru obsojena Mihael Ivanuša, posestnik in mlinar iz Brebrovnika pri Ormožu, na 20 let, in njegov sosed ter posestnik Jakob Rozman s Huma na 15 let. Oba sta bila obdolžena krivde umora prevžitkarice Ane Tomažič. Zločin je bil izvršen v noči na 27. april 1932 v Pavlovskem vrhu. Umorjena je prepustila svojčas posestvo Ivanuši in njegovi ženi, ki je bila njena rejenka. Z Ivanušem se Tomažičeva ni razumela in se je zet preselil drugam, a je kljub temu hrepenel po taščini posesti. Ker mu je prevžitkarica predolgo živela, jo je poskusil enkrat zastrupiti. Starka je njegovo namero pravočasno opazila, pa ga niti naznanila ni. Ko so našli Tomažičevo 27. aprila 1932 zjutraj mrtvo, so prvotno mislili, da se je ženica zadušila v dimu. Sodna komisija je ugotovila, da je bila

Kitajsko vojaštvo je opremljeno z dežniki.

zadavljena. Ivanuša je bil aretiran. Skraja je tajil, pozneje je priznal in je obdolžil Rozmana kot sokrivca ter je dobil ta 15 let. Oba sta prestajala kazen v mariborski kaznilnici. Rozman je ves čas poudarjal svojo nedolžnost. Po petih letih mu je uspela obnova procesa 18. oktobra. Tokrat se je izkazala njegova nedolžnost, bil je oproščen in koj izpuščen na svobodo.

Avtomobilna nesreča. V nedeljo 17. oktobra zjutraj se je peljal inženjer Valentin Šramel iz Ljubljane z avtomobilom skozi Konjice proti Mariboru. V Konjicah mu je pripeljal na zloglasnem ovinku nasproti s kolesom konjiški posestnik in zasebni uradnik Gregor Ocvirk. Avto je pritisnil kolo g. Ocvirka k ograji in ga je zmečkal, avto je pa vrglo v nasprotno stran, v hišo g. Leskovička. Spremljevalka g. inženjerja je dobila poškodbe po obrazu, g. Ocvirk ima precej poškodovano nogo. Nesreče je kriv ovinek in je bila to letos na istem mestu že tretja nesreča.

Prireditve

Sv. Lovrene na Dravskem polju. Lepo Krekovo proslavo nam je 17. oktobra pripravilo Katoliško prosvetno društvo. Po primernem nagovoru je pevski zbor zapel nekaj pesmi, nato so pa igralci ponovili igro »Žrtev spovedne molčečnosti«, ki je gledalce globoko ganila. Žal samo, da je ni videlo še več ljudi. Vmes sta zbužjala občudovanje dva mala harmonikarja iz Ptujca.

Odprta noč in dan so groba vrata...

Sv. Jakob v Slov. goricah. Nepričakovana nesreča je zadela tukajšnjo ugledno rodbino Janeza Jarc v Spodnjem dolu. Njihov nadebudni, pridni dijak Franček je v teku enega tedna zbolel in umrl v mariborski bolnišnici. Oskrbovala ga je v Mariboru v dneh veselja in žalosti ugledna in dobra obitelj g. Klajška. V ponedeljek 11. oktobra se je zbralo na magdalenskem pokopališču veliko število pogrebcev iz Sv. Jakoba in Maribora, da spremljajo mladega prijatelja na njegovi zadnji zemeljski poti. Na grobu se je od njega poslovil njegov tovariš-dijak in lepe tolažilne in vzpodbudne besede je povedal g. dr. Kociper, njegov veroučni profesor, ter se je nazadnje zahvalil vsem, ki so imeli skrb in trpljenje s pokojnim pridnim in zglednim dijakom. Dijaški pevski zbor pa je tovarišu zapel v srce segajočo žalostinko. — Naj počiva v miru!

Sv. Urban pri Ptujcu. Žalostno so zapeli urbanski zvonovi in naznanjali žalostno vest, da je za vedno zatisnila svoje oči Terezija Polanec. Neverjetno se nam je zdelo, ali žalibog, bilo je resnično. Nenadna smrt pokojnice nas je globoko presunila vse, ki smo jo poznali. Zemeljsko potovanje je dokončala v 59. letu starosti. Njeno življenje je bilo večkrat pravi kelih trpljenja in žalosti. Požar ji je vpepelil gospodarska poslopja, svetovna vojna ji je ugrabila moža Franca, padel je na ruskih bojiščih leta 1915. — K pogrebu smo jo spremljali 15. oktobra, na njen godovni dan. Poslovljne besede ob grobu je pokojnici spregovoril g. župnik Razbornik. Draga pokojnica, počivaj v miru na Urbanskem gričku do vesoljnega vstajenja! Bratu, sestri in sorodnikom pa naše sožalje!

Dopisi

Šmarje pri Jelsah. Pomembna razstava in blagoslovitev. Nedeljo 17. oktobra si pač lahko domača zgodovina zapiše z neizbrisnimi črkami v spomin in pouk našim zanamcem. Pomeni prav lep razmah našega gospodarstva in je postavila znamenit spomenik dobremu vodstvu in skupnemu delu. Po službi božji nam je g. okrajni glavar dr. Kartin v nabito polni dvorani Katoliškega doma odkril lepo urejeno in nepričakovano bogato založeno sadno, vrtnarsko in čebelarstvo razstavo ter spregovoril temu dogodku primerne besede. Nisem se mogel načuditi lepemu sadju iz vseh strani in krajev obsežnega glavarstva, kjer je bil izredno lepo tudi sodni okraj Kozje zastopan, pa tudi orjaškim zeljnim glavam in redkvi ter drugim raznovrstnim pridelkom tukajšnjega vrtnarstva, kakor tudi posebnemu oddelku čebelarstva. Zato je pa tudi bila razstava oba dneva prav pridno obiskovana in pregledavana. Popoldne pa se je velika množica naših gospodarstvenikov zbrala na Mali Pristavi tik bele ceste pred njihovo novo lično stavbo z napisom: »Sadna sušilnica«. Naš rojak g. monsignor Vreže, profesor iz Maribora, nam je v lepi besedi obrazložil dolgoletni trud prebivalstva za podvig domačega gospodarstva in še posebno skrb tukajšnje sadjarske in vrtnarske podružnice za vzbujanje zanimanja za umno in dobičkanosno sadjerejo ter nam je ob asistenci domačega g. dekana blagoslovil lični sušilni dom, ki naj bo vidni in trajni spomin na desetletnico marljivega društva in njegovega sedanjega načelstva. Po izvršeni blagoslovitvi pa je nastopil naš strokovnjak in pravi prijatelj gospodarstvenikov, g. okrajni kmetijski referent Bračko ter v lepi, vsem razumljivi besedi razložil pomen in namen te prve okrajne sušilnice in navduševal navzoče za vztrajno skupno delo v blagor vsega prebivalstva priznane siromašnega okraja. Vsi navzoči so mu hvaležno pritrjevali in laskavo hvalili izbornost prvih nasušenih »reznjev«. Častitamo društvu k lepo obhajani desetletnici in prosimo vodstvo in njegove prijatelje, da vztrajajo na tej poti in še veliko dobrega storijo za tukajšnje kraje.

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Sprejme so ofer. Naslov v upravi. 1482

Iščem dobrega viničarja, 3-4 osebe, za mestno posestvo. Puh, Maribor, Gregorčičeva 8. 1491

Sodarske pomočnike sprejme takoj v delo pri prosti hrani, stanovanju in perilu Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. 1495

Dve dobri viničarski družini se sprejmeta. Twikkeljevo posestvo Grajski marof, Krčevina pri Mariboru. 1486

Dva fanta: 12- in 14 letnega, dam za pastirja. Levanič Franc, Hrastje 66, Limbuš. 1489

POSESTVA:

Prodajam vinograd. Fekonja, Ranca 45, Pesnica. 1481

Poceni prodajam skoraj 30 oralov veliko posestvo v krasni legi, z velikimi zidanimi stavbami itd., tri ure od Maribora. Cena 78.000 din, plačljiva v obrokih. Naslov pod značko: »Dobra kupčija«, poštno ležeče Sv. Lenart v Slovenskih goricah. 1480

Lepo posestvo pri Mariboru, dobra hiša, 52.000, potrebno 35.000. Dve trgovski hiši radi smrti poceni: 80.000, 480.000. Posredovalnica »Rapid« Maribor, Gosposka 28. 1490

RAZNO:

Dam devetletnega fanta za svojega. Stanko Vrazova 45, Pobrežje, Maribor. 1455

Sveče, cerkvene in nagrobne, kadilo, olje za večno luč, špecerijo in železino priporoča Josip Jagodič, Celje, Gubčeva ulica in Glavni trg. Kupim suhe gobe, fižol, oreh. 1496

Hranilne knjižice mariborskih hranilnih zavodov kupim 100% proti točnim mesečnim obrokom. Ponudbe pod »Točen plačnik 1483« na upravo »Slov. gospodarja«. 1483

Čevljarski stroj (cilinderica), malo rabljen, prodaja za 1600 din Ussar, Maribor, Trubarjeva 9. 1484

Vsak hvali in se čudi nizkim cenam ostankov, katere kupi pri »Starinarju«, Koroška cesta 6, in sicer žamet, flanelo, belo, rjavo in modro platno, cvirn-barhent, oksford, svila, kakor tudi predpasnikov, moške in ženske srajce vseh velikosti, hlače, žametaste oblekce od 13 din naprej itd. 1488

Star šivalni stroj 500 din, nov stroj 1400 din prodaja Ussar, Maribor, Trubarjeva 9. 1485

Sadno drevje za mrzle kraje in lege je vzgojeno v Mislinjski dolini. V nasadu pri farni cerkvi v Šmartnu pri Slovenjgradcu oddajamo drevesca vsak terek, v nasadu na Polzeli (Podvin) pa vsak četrtak. Pišite takoj po cenik! Drevesnica Jelen, št. Iij pri Velenju. 1494

Posteljne odeje, res dobro prešite (domač izdelak), samo z belo vato, od 70 din naprej, zglavnike, pernice, izgotovljeno posteljno perilo, flanel in kamelhaar-odeje, slamarice, razno platno za posteljnino, Inlete, posteljno perje čehano, od 25 din naprej, polpuh bel po 110 di, puh 220 din, prima puh 300 din. Specialna trgovina, izdelovanje posteljnih odej Štuhec, Maribor, Stolna ulica 5. 1492

Šivalni stroji svetovnih najboljših znamk, pogrelnjivi 1800 din. Šket, Vransko. 1497

Castna izjava. Podpisana M. Podbreznik, Strmica 71, izjavim, da so vse žaljive besede neresnične, katere sem izustila proti železniku Karlu, cestarju, in Tereziji Kačič, posestnici, Strmica 31, Laško. Zahvaljujem se jima, da sta odstopila od tožbe. M. Podbreznik. 1498

Za zimo — velika izbira!

Otroške nogavice od 2.50 din naprej, ženske nogavice od 6 din naprej, moški zokni od 3.50 din naprej, rokavice od 10 din naprej, otroške jopice od 12 din naprej, moške srajce od 18 din naprej, moške spodnje hlače od 14 din naprej. Zimsko perilo za otroke, ženske in moške, pletene jopice lastnega izdelka najceneje pri

„LIA“, Maribor, Aleks. c. 19

Kmetje in kmetice!

zglasite se v trgovini

Fantje in dekleta!

Anton Macun v Mariboru, Gosposka ulica 8-10

kjer si lahko kupite v oddelku za ostanke z majhnim denarjem vsakovrstne ostanke po neverjetno nizkih cenah. Blago za hlače dobite že za 18 din, nadalje ostanke raznih štofov v dolžini od 60 cm do 4 m od 20 din naprej, belo in pisano platno 5 din, flanele po 4.25 din ter šivane odeje 68 din. Za zimo pa dobite že izgotovljene plašče po naravnost smešnih cenah. Hitite z nakupom, dokler je cena tako zelo ugodna!

Pijte samo

zdravilni

PLANINKA

čaj

v plombiranih paketih po din 20.— in din 12.—

Apoteka Mr. Bahovec, Ljubljana

S. Br. 2007/32

MALA OZNANILA

Cenik malim oglašom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Prekliči, Poglano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. — Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—. — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Organista in cerkovnika, strokovno izobraženega, sprejme proštijiški-zupnijski urad Dravograd. 1471

Majerja, ki je vajej konj, s 4—6 člansko družino, išče uprava minoritskega samostana v Ptuj. Nastop službe 1. novembra 1937. Drugo po dogovoru. 1478

Viničar s petimi delovnimi močmi se sprejme. Košaki št. 39 pri Mariboru. 1460

POSESTVA:

Kupim malo posestvo ali vzamem v najem. Naslov v upravi. 1479

RAZNO:

Dam za svojega 12 letnega fanta. Sv. Martin 15, p. Vurberg. 1470

Ti, prijatelj, to je pa res, da kupiš najceneje vse zimsko blago, koce, odeje, volno, barhente, Hubertus plašče, obleke, ostanke pri Srečko Pihler, Maribor, Gosposka 5. 1477

Otroške veste od 12, ženske veste od 25, puloveri moški od 25 naprej, vsakovrstni v vseh barvah, po meri, dobite pri »Luna«, samo Maribor, Glavni trg 24. 1472

Kupujem stalno vsako množino kostanjevih kakor tudi hrastovih taninskih drv. Ponudbe na Josip Toplak, Celje, Kralja Petra c. 28. 1473

Tkanine za pohištvo in zavese, najmodernejši vzorci, v veliki izbi najceneje pri »Obnova« F. Novak, Maribor, Jurčičeva 6. 1368

Bučnice, sončnice in rips vedno najugodnejše zamenjate za prvovrstno olje v trgovinah Senčar, Mala Nedelja, Ljutomer in Štrigova. Nakup jajc, masla, suhih gob, vinskega kamna in vseh poljskih pridelkov. 1406

Ne kupujte poprej zimskega blaga in klobukov, dokler si niste ogledali moje velike izbire najmodernejših barhentov, sviterjev in štofov! Cene najnižje. Ivan Meško, Sv. Bolfenk. 1378

Nalivna peresa

od Din 6.— višje, v Cirilovih prodajalnah Maribor in Ptuj.

! OGLASI

v »Sl.gospodarju« imajo najboljše **u s p e h !**

Sternceki
CELJE 24

CENIK IN VZORCI ZASTONJ

Jesen — zima... Ostanke mariborskih tekstilnih tovarn, pristinobarvni, in sicer: »Paket serije R« z vsebino 14—18 m dobro uporabnih ostanke flanel in barhentov, za ženske obleke, moško, žensko perilo ter »Paket serije S« z vsebino 14—18 m flanele za moške pijame, spodnje perilo, touringov za moške srajce, vse v najlepši sestavi, za reklamno ceno vsak paket poštne prosto samo 128 din. Dalje specialni paket »Original Kosmos D« z vsebino 17—21 m Ia. barhente za ženske obleke, bluze ter prvovrstne flanele za pijame, žensko, moško in otroško perilo vsak paket poštne prosto samo 150 din. »Paket serije Z« z vsebino 3—3.20 m dobrega sukna za moško obleko ali darški kostum, oziroma plašč vsak paket poštne prosto samo 186 din. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Pišite še danes »Razpošiljalnici Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. 1035

Ženski plašči

največja izbira 1401

J. PREAC, Maribor, Glavni trg 13.

ZA VAS

sem pripravil veliko izbiro manufakture, volnenega blaga, štofov, cajga, baržunov, barhentov, flanelov, pletenih jopic, zimskega perila, rokavice in nogavice, zimskih sukenj, klobukov in kap po izredno nizkih cenah

NUDIM

največjo izbiro razne železnine, železnih in pocinkanih kotlov, železnih peči itd. — Imam vedno svežo zalogo špecerijskega blaga

PRODAJAM

cement, apno, šipe, strešno opeko iz Radgonske opekarne 1476

Preden se odločite za nakup, si brezobvezno ogledajte zalogo v mojih trgovinah in se prepričajte o kvaliteti in ceni

KUPUJEM

stalno jabolka, orehe, fižol, krompir itd. po najvišjih dnevnih cenah

Za obilen obisk se priporoča

ANTON HRASTELJ
Sv. Lenart v Slovenskih goricah in podružnica Sv. Benedikt v Slov. gor.

Cemu izgubljeni dragoceni čas s hojo v mesto? TOVARNIŠKE OSTANKE

in vse vrste manufakturnega blaga Vam pošljemo tudi na dom po izredno nizki ceni. Pripravili smo različne pakete ostanke z naslednjo vsebino: Zavitek št. 1: 17 do 21 m flanele, platna, cefirja in oksforta za žensko in moško perilo. — Zavitek št. 2: 15 do 18 m pralnega žamet, cvirnbarhenta in flanele za ženske obleke in perilo. — Zavitek št. 3: 4 m volnenega blaga za žensko obleko, 8 do 11 m flanele, platna in cefirja za perilo. — Zavitek št. 4: 3,20 m sportnega štofa za moško obleko, ženski plašč ali kostim in en par ženskih ali dva para moških nogavic. — Vsak zavitek stane po poštnem povzetju 130 din. Naročajte takoj, dokler traja zaloga, pri tvrdki: Viktor Mavrič, manufakture, Maribor, Kralja Petra trg 4. 1362

Obnovite križe na grobovih!

Došla je nova zaloga Kristusovih kovinskih trupel. Cena je sledeča:

navadni:			
velikost v cm:	7	8	14
cena Din:	4.—	5.—	15-50
nikel:			
velikost v cm:	12	15	18 20
cena Din:	12.—	22.—	26.— 40.—
mesing:			
velikost v cm:	12	15	18 20
cena Din:	14.—	24.—	30.— 45.—
leseni:			
velikost v cm:	30	30	40
cena Din:	70.—	125.—	120.—, 150.—

Pridite in si ogledajte te lepe izdelke!
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Vse vrste šampilk

za urade, trgovce, obrtnike in privatnike
naročajte v Cirilovih knjigarnah Maribor
in Ptuj.

Za jesensko in zimsko sezijo

Angleško in češko sukno
za dame in gospode ter drugo modno
in manufakturno blago v veliki izbiri
po zmernih cenah pri

1450 **FRANJO MAJER**
Maribor, Glavni trg št. 9

Kupujte pri naših inserentih!

**Nepremočljive
hubertuse**

obleke, klobuke, perilo itd. itd.
kupite najugodnejše pri tvrdki 1228

JAKOB LAH
Maribor, Glavni trg 2.

Kmetje, pozor!

Mlin Rosenberg, Maribor, zopet zamenjava.
Prvovrstna moka in visoki procenti. —
Poskusite! 979

OKRAS ZA RAKVE

tapete, zglavnike, prte itd. nudi
zelo ugodno galanterijska trgovina

DRAGO ROSINA

M A R I B O R
Vetrinjska ulica št. 26

1451

Angleško, češko

in domače sukno po znižani ceni dobite
pri Trpinu, Maribor, Vetrinjska 15.

1337

Kdor oglašuje — napreduje!

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospoke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnošta-
jerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj
varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim
premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

**V S A K P R E V D A R E N S L O V E N S K I G O S P O D A R
Z A V A R U J E**

S E B E, S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I

V Z A J E M N I Z A V A R O V A L N I C I V L J U B L J A N I

PODRUŽNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice. GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

 K R A J E V N I Z A S T O P N I K I V V S A K I F A R I !

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gospoka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

 Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.